

CUPRINS

ȘTIINȚE	3
Acțiune sistemică și individuală în contextul crizei climatice	4
ADN-ului	7
SCRIERE CREATIVĂ	11
În tine, miez de noapte	12
Joc și imaginație	12
Insula piraților	13
Aur	15
Promises are broken by time and freedom	16
Nu sunt om, nici persoană	18
Direct proporțional	18
Email	19
M-a găsit jocul	21
Luna	23
The nightingale	25
Cochilia unui arici	32
Ieri noapte mi-a sângerat stiloul	32
Dying fireflies	33
ARTE PLASTICE	34
ESEISTICĂ	44
Emoțiile induse de muzică	45
Românescul Șagunian	46
Instrumente muzicale chinezești	50
Schimbarea Generațiilor	51
Trăirile umane	57
Animalul povestitor sau nevoia noastră de povești	59
INTERVIU	61
O fereastră către lumea șahului	62

ȘTIINȚE

Acțiune sistemică și individuală în contextul crizei climatice

Răzvan Ghiuri, clasa a XI-a E

Gabriela Sasu, clasa a X-a F

Criza climatică, un fenomen des discutat în media, de către politicieni, tineri, jurnaliști și orice altă persoană care dorește să își împărtășească opiniile legate de acest subiect; existența ei este cunoscută de toată lumea, astfel încât grupuri formale și non-formale au fost create pentru a milita în acest domeniu. Totuși, deși cunoștințele despre existența și efectele acestei probleme sunt larg cunoscute, cele despre cauze și soluții intră în categoria dezinformării sau a lipsei de informații pentru public; una din aceste informații fiind legată de acțiunea individuală ca forma cea mai eficientă de soluționare a unei crize globale.

Ca prim punct, ar fi necesar să fie explicate și înțelese cauzele acestei situații. În public, aceste informații sunt mai rar explicate, însă, când se încearcă să fie oferite explicații pentru această problemă, de fel se obișnuiește să se facă referire la: lipsa de reciclare, gunoaie, plastic și, uneori, risipă. Într-adevăr, și acestea sunt acțiuni ce își aduc aportul în problema climatică, însă acesta este minuscul pe lângă alte cauze. Folosirea combustibililor fosili (cărbune, gaze naturale – mai poluante decât cărbunele, petrolul etc.), exploatarea zonelor în curs de dezvoltare, un sistem bazat pe profit infinit (într-o lume cu resurse umane și materiale finite), căruia să îi pese doar de capitalul pe care îl poate obține, consumerism, toate acestea sunt cauze ce au evoluat în ultimii 200 de ani, cauze ce ne-au adus aici. De la revoluția industrială, când exploatarea muncitorilor, folosirea celor mai ieftine surse de energie (cărbunele în acel context), exploatarea resurselor materiale din coloniile imperiilor europene, până azi, la folosirea din plin a combustibililor fosili, s-a intensificat un consumerism care are efecte asupra exploatării de resurse, la greenwashing și ascunderea poluării (prin mutarea lor în țările Sudului Global). Toate aceste fenomene trebuie înțelese ca atare ca fiind rădăcini ale crizei climatice. De adăugat ar fi și interconexiunile dintre probleme societății secolului XXI (războaie, probleme și crizele economice, rasism etc.) care ar trebui să ne facă să înțelegem că lupta climatică nu este doar o bătălie singulară, dusă strict împotriva crizei climatice, ci o luptă de amploare, ce ar trebui să aibă loc în toate sectoarele societății unde există probleme.

Unul din factorii principali ai existenței aceste probleme este sistemul economic în care trăim, cu o caracteristică particulară, anume neocolonialismul. Pe scurt, acesta înseamnă o formă de colonialism, făcută însă de corporațiile din Nordul Global, care exploatează oamenii și materialele existente în țările în curs de dezvoltare (a se vedea Africa). Este o dominație economică asupra planetei, în care companiile din statele dezvoltate încearcă o maximizare a profitului, prin scăderea cheltuielilor în salarii, mărirea plusvalorii pe care muncitorii trebuie să o creeze, dar și micșorarea costurilor în energia folosită. Astfel, statele în curs de dezvoltare, care nu au reglementări climatice precum cele din Uniunea Europeană (a se vedea Legea Climei), sunt folosite ca zone unde orice se poate face, de la a polua grav orice loc, la a folosi petrol, cărbune sau gaze

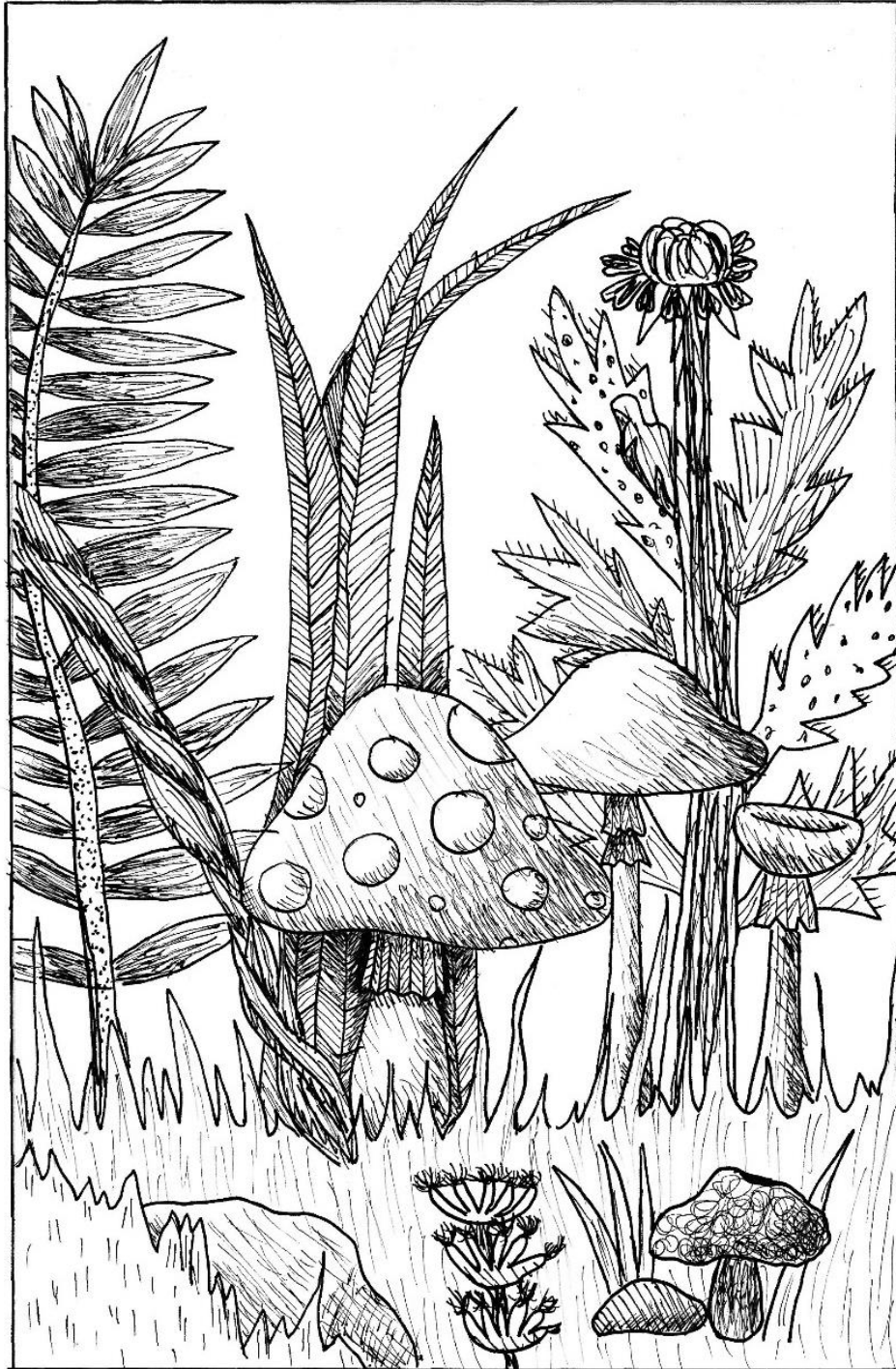
naturale, și la a folosi procedee periculoase mediului (dar ieftine) de extracție a mineralelor de sub pământ. Transporturile sunt, la rândul lor, o problemă în acest discurs. Trenurile, cele mai „verzi” moduri de a călători și a transporta marfa, nu sunt propuse ca alternative, în timp ce mașinile care nu produc emisii sunt folosite drept soluții. Totuși, problema acestora este modul de producție, responsabil de o cantitate enormă de emisii, în comparație cu emisiile pe care trenurile le-ar produce.

De notat ar fi și modul în care ne gestionăm resursele de care dispunem. Un plan, des spus și dezbătut, este energia regenerabilă. Un pas înainte în această problemă, care ar putea oferi o soluție de durată. Însă, un punct major în această soluție este faptul că nu este amintită risipa de energie. Pe lângă bine-popularizata risipă legată de lăsarea becurilor aprinse (ceea ce este doar o soluție cu impact nesemnificativ), izolarea proastă a multor clădiri, transportarea cu pierderi a energiei, dar și folosirea acestei energii nejustificat, doar pentru înfrumusețare sunt puncte majore de interes în folosirea energiei electrice. Adicional, se poate vorbi și despre mâncare, care este aruncată des. Aici, intervine un alt fenomen, rezultat din sistemul economic capitalist, anume consumerismul. Promovarea cumpărării de produse de care nu ai nevoie, ca mai apoi aruncarea lor, doar de dragul de a cumpăra ceva la reducere, este încă o metodă prin care atacăm direct planeta.

Politicienii consideră o tranziție spre o societate sustenabilă. Întâlnindu-se la Paris acum câțiva ani, aceștia au creat un proiect prin care societatea noastră să ajungă să rezolve problema aceasta. În primul rând, aceasta pune în spatele țărilor în curs de dezvoltare poluarea creată de către cele din Nordul Global sau cele produse prin intermediul neocolonialismului. În al doilea rând, conform statisticilor din timpul COP26 (noiembrie 2021), nici o țară nu și-a respectat angajamentele luate în Acordul de la Paris; astfel, luarea de acțiune sistemică începe să devină o necesitate urgentă. În spiritul capitalist din păcate politicienii nu vor lua aceste acțiuni necesare, deoarece, pe lângă lobbying-ul făcut de companiile petroliere în timpul evenimentelor de luare de decizii, pierderea profiturilor de către marile companii responsabile de acest colaps este ceva ce nu este dorit nici de politicieni, nici de liderii companiilor.

Sintetizând, doresc să punctez următoarele lucruri: trebuie să gândim mai adânc în problemă, să ne gândim cum exploatarea oamenilor și a resurselor, creșterea profiturilor (și dorința corporațiilor de a avea plusvaloare), ascunderea problemei prin mutarea cauzelor în altă țară, acțiunile de „ecologizare” care nu au vreun impact (greenwashing), consumerismul și o economie care pune capitalul deasupra omului sunt cauze directe ale crizei climatice, dar și cum ar trebui să luăm acțiune; în acest sens, acțiunile individuale par deja un țipăt de disperare, fără a face o schimbare concretă. Acțiunile de masă, sistемice, doar acestea sunt posibile în a rezolva problema de dinainte menționată, acțiunile ce vizează toate sectoarele societății și care sugerează schimbări radicale în interiorul acestora.

10 iun 2021 SG

Gabriela Sasu, clasa X-a F

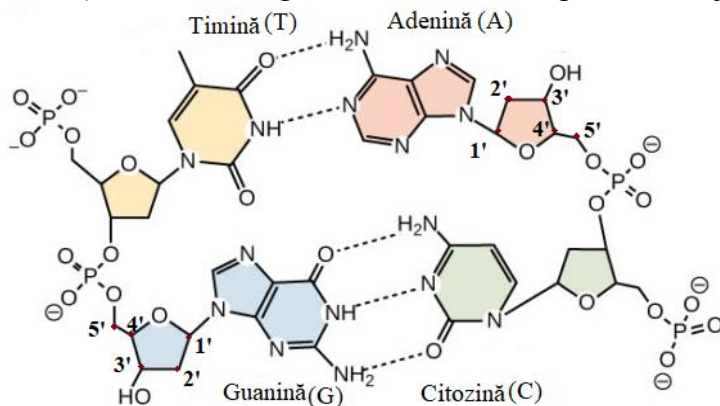
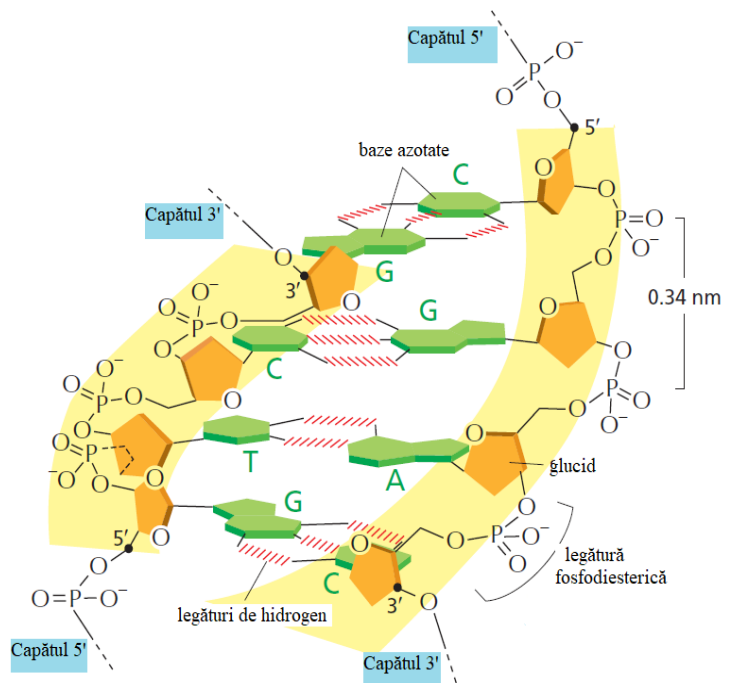
Replicarea și repararea

ADN-ului

Popa Irina-Elena, clasa a X-a I

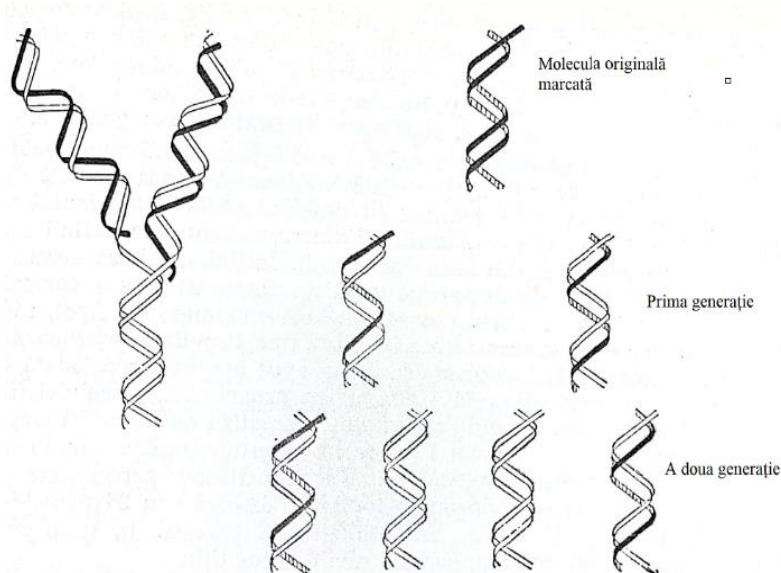
Procesele ce stau la baza biologiei moleculare sunt replicarea, transcripția și translația. În rândurile următoare va fi prezentată replicarea (dublarea cantității de ADN în faza S a ciclului celular, în vederea diviziunii) și un aspect important al acesteia: *cum este reparat ADN-ul pentru a exista cât mai puține greșeli?*

Pentru început, să analizăm puțin structura acidului dezoxiribonucleic, molecula purtătoare a informației genetice prin intermediul secvenței de nucleotide. Numerele se vor referi la notarea convențională a atomilor de carbon. O nucleotidă e alcătuită dintr-o bază azotată (care poate fi adenină, timină, citozină sau guanină), glucidul dezoxiriboză (numită așa deoarece îi lipsește o grupare OH la carbonul 2', ceea ce o diferențiază față de riboză, glucidul din ARN) și una până la trei grupări fosfat. Gruparea fosfat a unei nucleotide este legată covalent de glucidul următoarei nucleotide prin atomul de carbon 5' al dezoxiribozei, formând "coloana vertebrală" pe care se atașează bazele azotate. Se pot distinge două capete diferite: capătul 5' cu gruparea fosfat și capătul 3' cu gruparea OH a dezoxiribozei. Direcționalitatea lanțului polinucleotidic este de la 5' la 3', deoarece în replicare întotdeauna la capătul 3' se adaugă o nouă nucleotidă, e termodinamic favorabil, și nu la capătul 5'. Watson și Crick au descris în 1953 structura spațială a moleculei, de dublă elice (helix) cu două lanțuri (=catene) polinucleotidice *complementare* (adenina de pe un lanț realizează două legături de hidrogen cu timina de pe celălalt, guanina trei legături de hidrogen cu citozina, și invers, relație de complementaritate) și *antiparalele*, au direcții opuse, ca un drum cu două sensuri (5'→3' față de 3'→5'). Geometria legăturilor e redată în figura de mai jos.

Numeroase enzime (proteine cu o structură specializată ce catalizează o anumită reacție chimică) acționează în acest proces complex de replicare. Fiecare nume de enzimă folosit denumește de fapt o clasă de enzime, căci ele diferă de la bacterii la celulele eucariote, dar în principiu funcționează asemănător.

În primul rând, spunem despre replicarea ADN-ului că este

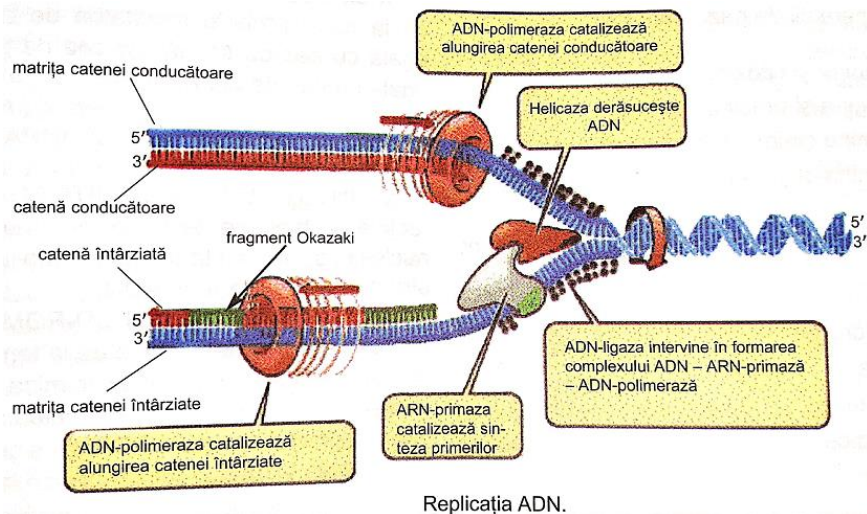
semiconservativă, adică cele două catene ale moleculei inițiale vor servi drept matrițe pentru sinteza noilor catene (ținând cont de complementaritatea $A=T$ și $G=C$). Însăși structura moleculei pare să sugereze acest mecanism al replicării, iar experimentul Meselson-Stahl susține modelul semiconservativ.

Replicarea începe într-o zonă numită originea replicării, care conține o anumită secvență scurtă de nucleotide. Proteinele ce

inițiază replicarea recunosc această secvență, se atașează pe dublul helix și îl despiralizează, creând o bulă, o zonă în care legăturile de hidrogen dintre catene au fost desfăcute. Pe măsură ce acest spațiu se lărgeste, la capete va avea forma literei Y, zonă numită furcă de replicare. În această bifurcație acționează mai multe enzime pentru a derăsuci dublul helix, ce poartă numele de *helicaze*. Acestea separă catenele parentale, ce vor servi ca matrițe, tipare pentru catenele ce urmează a fi sintetizate. Alte enzime opresc ADN-ul să revină în starea inițială. Din cauza geometriei moleculei de acid dezoxiribonucleic, acesta se va tot răsuci în jurul său în afara furcii de replicare, îngreunând activitatea helicazei, iar enzima *topoizomeraza* rezolvă această problemă de topologie a moleculei.

Zonele derăsucite din ADN parental pot fi acum folosite ca matrițe, totuși enzima care sintetizează noul ADN nu poate iniția acest proces. Pentru aceasta e nevoie ca o altă enzimă, *ARN primaza*, să înceapă un scurt lanț de câteva nucleotide numit *primer*. Acest primer este complementar la catena parentală și abia în continuarea lui poate enzima *ADN polimeraza* să catalizeze adăugarea nucleotidelor, la capătul 3' al primer-ului.

Înainte ca o nucleotidă să fie adăugată, ea conține, alături de baza azotată și de dezoxiriboză, trei grupări fosfat. Reacția de adăugare se desfășoară în felul următor: gruparea OH de la capătul 3' "atacă" primul fosfat al nucleotidului ce urmează să fie adăugat (cel care se leagă direct de glucid) ceea ce se întâmplă doar când baza face corect legătura de hidrogen cu cea corespunzătoare de pe catena matriță. Ceilalți doi fosfați încă legați covalent între ei sunt îndepărtați, după care sunt separați, reacție care furnizează energie pentru restul

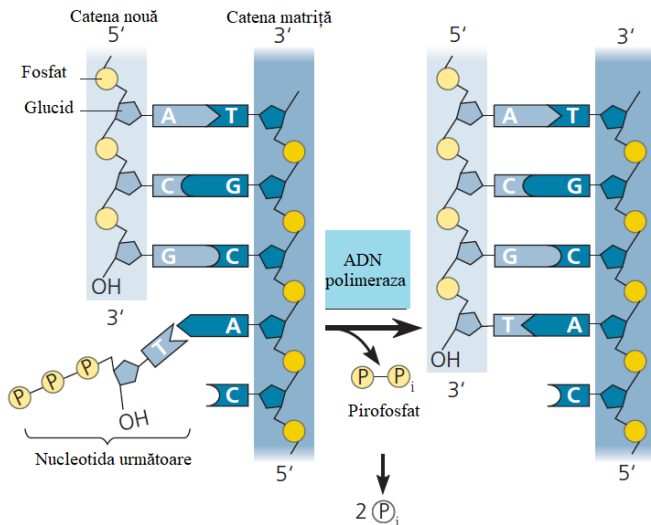

procesului. Având în vedere viteza reacției (între 100 și 1000 nucleotide/secundă), nucleotida corectă este aleasă datorită faptului că este singura care se potrivește în situsul activ al enzimei (zona din proteină care este direct implicată în catalizarea reacțiilor) pentru ca gruparea OH să fie în proximitatea fosfatului ca să poată reacționa și să realizeze legăturile de hidrogen în timpul corect.

Se remarcă faptul că datorită caracterului antiparalel al catenelor inițiale, orientate în sensuri opuse una față de cealaltă, la fel și cele nou formate trebuie să fie respectiv antiparalele cu matricele lor. Ceea ce înseamnă că, din moment ce despiralizarea ADN merge, inițial, într-o singură direcție, cele două catene sunt replicate în moduri diferite. Ambele sunt alungite în direcția 5' → 3', dar una dintre catene poate fi alungită continuu (conducătoare), în același sens cu despiralizarea ADN, iar cealaltă e alungită într-o direcție care se îndepărtează de furca de replicație. Așadar este sintetizată discontinuu (întârziată), ca o serie de fragmente numite Okazaki, după biologii care le-au descoperit. Pentru sinteza fiecărui segment este necesar de fiecare dată un nou primer, iar la final o altă enzimă le va uni, numită *ADN ligaza*.

Precizia duplicării genomului este extrem de mare, rata erorilor este de una din 1010 nucleotide, ceea ce este extraordinar, având în vedere că genomul uman are o lungime de $6,4 \cdot 10^9$

perechi de baze, aranjate în 23 de perechi de cromozomi lineari, spre deosebire de genomul procariotelor care e circular.

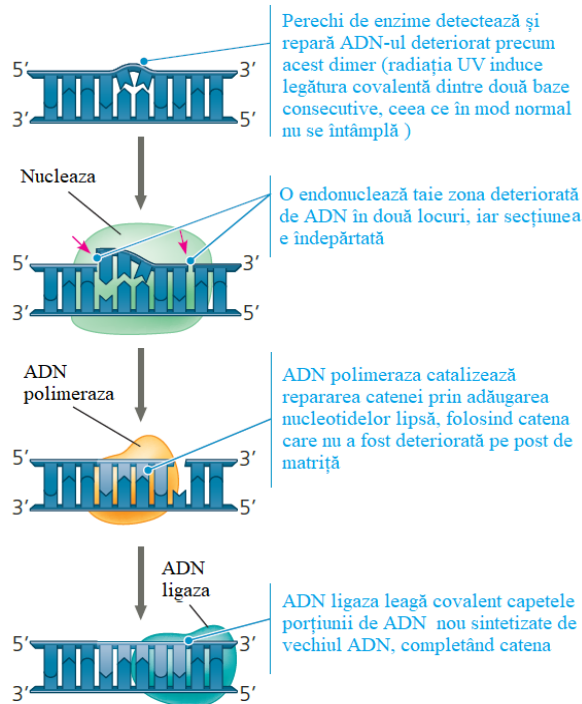
În urma polimerizării, există cam o eroare în 105 baze. În timpul replicării, polimeraza verifică fidelitatea fiecărei nucleotide față de matricea de îndată ce este legată covalent de catena sintetizată, pe baza faptului că dimensiunea legăturilor A=T și G≡C e precis egală, în timp ce o legătură incorectă are o dimensiune care nu se va potrivi la fel de bine în situsul (=zona) activ al enzimei, aceasta "simțind" o neregularitate. După ce găsește greșeala, *exonucleaza* poate să îndepărteze ultimele câteva baze de la capătul 3' și polimeraza

reia sinteza. Exonucleaza crește de încă 100 de ori fidelitatea replicării, la 107.

Pe lângă greșelile ce pot rezulta din replicare, există și alte greșeli ce sunt cauzate de factori mutageni (raze X, radiații ultraviolete, diverși compuși chimici, de exemplu cei care au o structură asemănătoare cu cea a bazelor azotate). Mecanismele principale de reparare (care se bazează pe faptul că enzimele pot determina care e catena originală, corectă) sunt repararea prin excizia (îndepărtarea) bazelor sau prin excizia nucleotidelor. Acestea urmează, în principiu, următorii pași: detectarea greșelii, îndepărtarea zonei neregulate și re-sintetizarea pe acea porțiune.

Unele tipuri de greșeli pot fi reparate prin inversarea chimică directă a incorectitudinii, catalizată de enzime specializate. Aceste mecanisme, alături de altele, reduc rata de eroare la doar una din 10 miliarde de baze. O schimbare permanentă, ce totuși rămâne după procesul de reparare, se numește *mutație* și în funcție de porțiunea de ADN în care aceasta are loc, poate

modifica și fenotipul, prezentând importanță evoluționistă. Majoritatea acestor modificări ale codului genetic pot să nu aibă niciun efect ori să aibă unul negativ, dar o foarte mică parte dintre mutații pot fi benefice. Mutațiile sunt sursa variațiilor genetice asupra cărora acționează selecția naturală în cursul evoluției care, în final, e responsabilă pentru apariția de noi specii.

Bibliografie

L. Urry et al., *Campbell Biology*, 11th edition, ed. Pearson, 2017, inclusiv a patra și a șasea imagine (p. 324, respectiv 328)

B. Alberts et al., *Molecular Biology of the Cell*, 6th edition, ed. Norton, 2015, p 173- 179, 237-273 (inclusiv a doua imagine, p. 177)

7.28 *Molecular Biology*, MIT OpenCourseWare, <https://ocw.mit.edu>

T. Crăciun, *Genetica*, EDP 1978 , p 143-151 (inclusiv a treia imag.)

E. Huțanu, *Manual de biologie*, clasa a XII-a, EDP, 2007

S. Ene, G. Brebenel, E. Iancu, *Biologie* clasa a XII-a, ed. Gimnasium, 2007

Grafică: Ana Timofte, clasa a IX-a I

SCRIERE CREATIVĂ

Grafică: **Miruna Dospinescu, clasa a IX-a I**

În tine, miez de noapte
Cristian Vaida, clasa a X-a F

Miezul nopții sălășluiește în tine,
Iar noaptea-ți pâlpaie-n ochi,
Îmi ridic privirea, fixându-te,
Încercându-ți dorul, pătruns fiind
De viața însăși, numai de ea,
Ce-ți învie, din spinii
Urmelor de lacrimi,
Acele grele amintiri, înnegrite,
Memorate de durere, în golu-mi,
Imprimare în prezența ta, șterse
De pe buzele-mi, de pe ochii-mi,
De pe tocmai sufletul atins de tine...
Rămăsese doar un ochi deschis
Pe care-l puteam simți,
Dar a fost furat de El,
Răcoarea purului foc de dor,
Unde mă ard inconștient...

Joc și imaginație
Ania Iorga, clasa a IX-a E

Joacă-te, soare, cu mine și
Împletește-mi cercei
De aur și zmei.

Joacă-te, norule, cu ochii mei
Când cazemate,
Când turnuri sau miei.

Joacă-te, vântule, cuminte, cu mine
Și poartă-mă departe în lume
Joacă-te și cu franjurile rochiei mele, deșiră- mă
pe cărări anume
Cântă-mi simfonii de mare renume
Către brațe calde ce mă așteaptă.

Joacă-te, ploaie, picură-mi
Cioburi de gând.
Ninge-mi pe geam flori de gheață
Spune-mi povești de Crăciun.

Joacă-te, frunză, cu mine
Și învață-mă să mă strecor
după ziduri care ard
Eu îți dedic nenumărate rânduri
Iar tu, să nu dai de lămurit
Te-ai ascuns
Iar eu nu te-am găsit...

Joacă-te, lume, cu mine!

Insula piraților

Maria Penteleiciuc, clasa a IX-a I

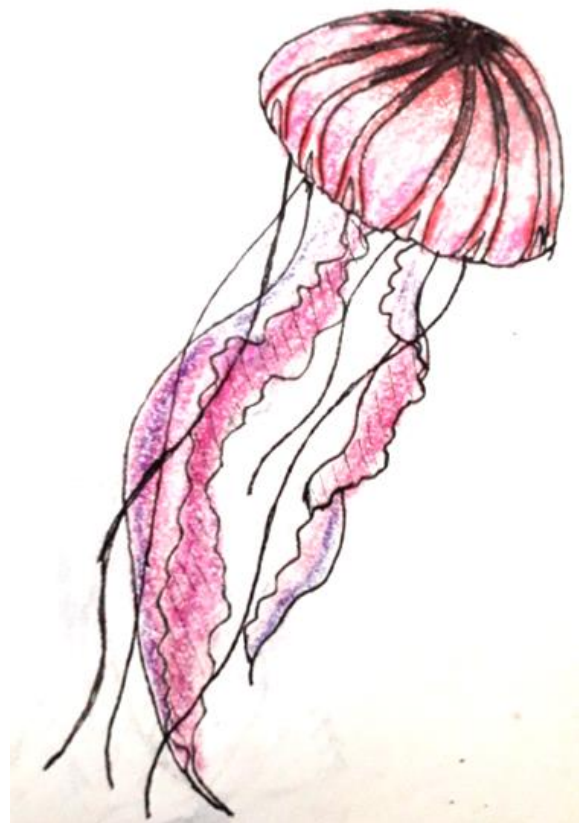
Era vară. Pe cerul albastru ca lacrima nu se vedea niciun nor. Văzduhul mirosea a ierburi, a frunze proaspete, iar soarele își trimitea cu dărnicie razele.

Era sâmbăta jocurilor de societate, iar dacă nu știți ce înseamnă, conceptul este, de fapt, destul de simplu. În fiecare sâmbătă, eu, sora mea și cei doi frați ai mei ne adunam, de obicei, în grădina din spatele blocului și ne distram cum puteam noi mai bine, cu contribuția jocurilor pe tablă. Fiecare săptămână venise cu povești noi, universuri noi, reguli noi, ceea ce cred că ne-a ajutat mult să ne cunoaștem mai bine sinele.

Ne-am adunat, așa cum ne-am obișnuit, în grădină. Era rândul meu să aleg jocul, așa că l-am scos înainte pe preferatul meu, „Insula piraților”. Fiecare jucător primea câte un pion care naviga pe o barcă. Cine ajungea primul la uscat, câștiga. Nu știu precis ce îmi plăcea atât de mult la acest joc, poate îmi oferea un orizont aparte, sau poate pur și simplu faptul că avea reguli. Jocul a început și am primit pionul de culoare mov. Am închis ochii și am aruncat zarurile. Când i-am deschis, eram pe barcă. Cu aceleași ordine le-am cerut lui Bob și Harry să curețe puntea, lui Sam să aducă la bord mâncarea și lui Billy să ridice ancora. Am pornit ulterior la șase kilometri spre larg și am așteptat. Eram în fața celorlalți și o știam prea bine. Ne uitam în spate și îi zăream pe roșii cam la doi kilometri de noi, deci căpătasem un avantaj. Unul mic, dar important. Apoi, după alte seturi de zaruri aruncate, am continuat să navigăm iar apoi, ca de obicei, am ajuns primii. Eram mândrii, dar eu, ca căpitan, nu am vrut să arăt asta. Am felicitat echipajul și i-am motivat spunându-le că data viitoare va fi și mai bine. Am clipit și eram din nou în grădină. Nu vreau să mă laud, dar acest joc urma să fie câștigat în majoritatea sâmbetelor de mine și echipa mea.

Toți ne-am simțit foarte bine și ne-am dat seama că am urcat încă o treaptă a cunoașterii.

Grafică: Gabriela Sasu, clasa a X-a F

Anamaria Orza, clasa a IX-a I

În copilărie ascultam mitul ca oricare altă poveste. Mă temeam de ursitoare, cugetând la ușurința cu care puteau fura sufletul din mâinile unui simplu om. Când acest gând îmi aluneca nesimțit în minte, pășind tiptil ca dintre două cortine, îmi imaginam fragilitatea firului meu, sclipind în strălucirea focurilor albe din ochii ursitoarelor. Acei ochi luminați de entuziasm, de flăcările foamei, de putere și joc mă înjunghiau cu lame reci în vis. Degete albe se strecurau dintre perdele tremurând, iar umbre mute se târau spre colțurile camerei. Mă cutremuram gândindu-mă „până aici mi-a fost”, sorbind ultima-mi secundă rămasă cu plămâni tremurânzi parcă deja secați de aer. De multe ori sfidam această moarte. De fapt, de fiecare dată. Poate bătrânele se răzgândeau, amuzându-se de vulnerabilitatea oamenilor. Iar apoi acest gând era alungat ca de ceața nopții, mintea îmi era furată de alte lucruri, mai simple, cum ar fi copacii – cum ajung copacii până la etajul acesta, unde a dispărut Nero, câinele din fața casei, ce frig a fost astăzi, da, a fost cam frig...

În aceste zile, nu făceam diferența dintre realitate și mit. Soarele picura aur, iar pe geam curgea doar aur, aur, aur, în pete calde pe chipul meu, curgându-mi pe obraz, curgând-mi pe gât, picurându-mi din vârfurile degetelor. Praful curgea prin aer ca niște scântei vii. Priveam prin fereastra aburită, așteptând ca o rază să mi se împletească printre gene, ca o mână ce coboară din cer doar pentru mine. Uneori urmăream fete din clasele mai mari traversând curtea școlii ca niște nimfe, doar glezne subțiri și păr mătăsos în vânt.

Parcă orice lucru îmi hrănea această pasiune, și aveam senzația că sunt înconjurată doar de divinități și creaturi magice, convinsă că prin pădurea deasă se ascund o sumedenie de tineri purtând mireasma ploii și valuri de par auriu ce le curg pe umerii de culoarea caiselor, zeițe cu pielea fină asemenea penelor de păun și degete albe de marmură, și alte ființe deșirate privind-mă dintre copaci. Îi căutam cu privirea prin întunericul nopții, în timp ce mașina mă ducea tot mai departe de glasul lor blând. Și parcă totuși auzeam dincolo de sticlă conurile uscate de brad trosnind sub greutatea pașilor molcomi ai cailor înaripați, cu coama mirosind a muguri și copitele a ace de pin. Deși aveam doar o secundă pentru a-i localiza în întuneric, mai apoi evaporându-și suflul în spate, trași de vânt, încă le simțeam urma, o umbră rămasă, o dovadă a existenței lor și a faptului că mă vegheau, la rândul lor, printre frunze umede. Însă dacă i-aș fi zărit, magia lor s-ar spulbera, iar ei ar pleca înapoi, departe, în muntele Olimp poate, ori în apele adânci și nevăzute peste care trece pârâul ce pare că îți va uda doar gleznelor, deasupra căruia sălciile tremură sub povara propriei frumuseți. Disparația lor în umbra pădurii nici nu mai conta apoi, căci a fost o caldă, caldă zi de vară, iar eu mă întorceam acasă cu mașina, fără griji, fără temeri. Eterna lor frumusețe mă înspăimânta la început, căci frumusețea e teroare, dar mi-i imaginam dansând cu tălpile goale printre ferigi și conifere, și treptat, dar cu desăvârșire, sfârșeam adormită cu fruntea lipită de geamul rece.

Acele zile îmi curg în minte ca mierea caldă, dulce, și se amestecă ușor cu alte gânduri, alte cuvinte nerostite și speranțe uitate. Dar încă doresc să aud sunetul limpede de liră și să simt gustul ambrozic al nectarului curgându-mi pe bărbie, ca unui blând copil.

Totul era aur. Chiar și eu eram aur.

Promises are broken by time and freedom

Andra Dachin, clasa a IX-a I

I found myself on a no-ending meadow

I should feel freedom

but I want to scream my lungs

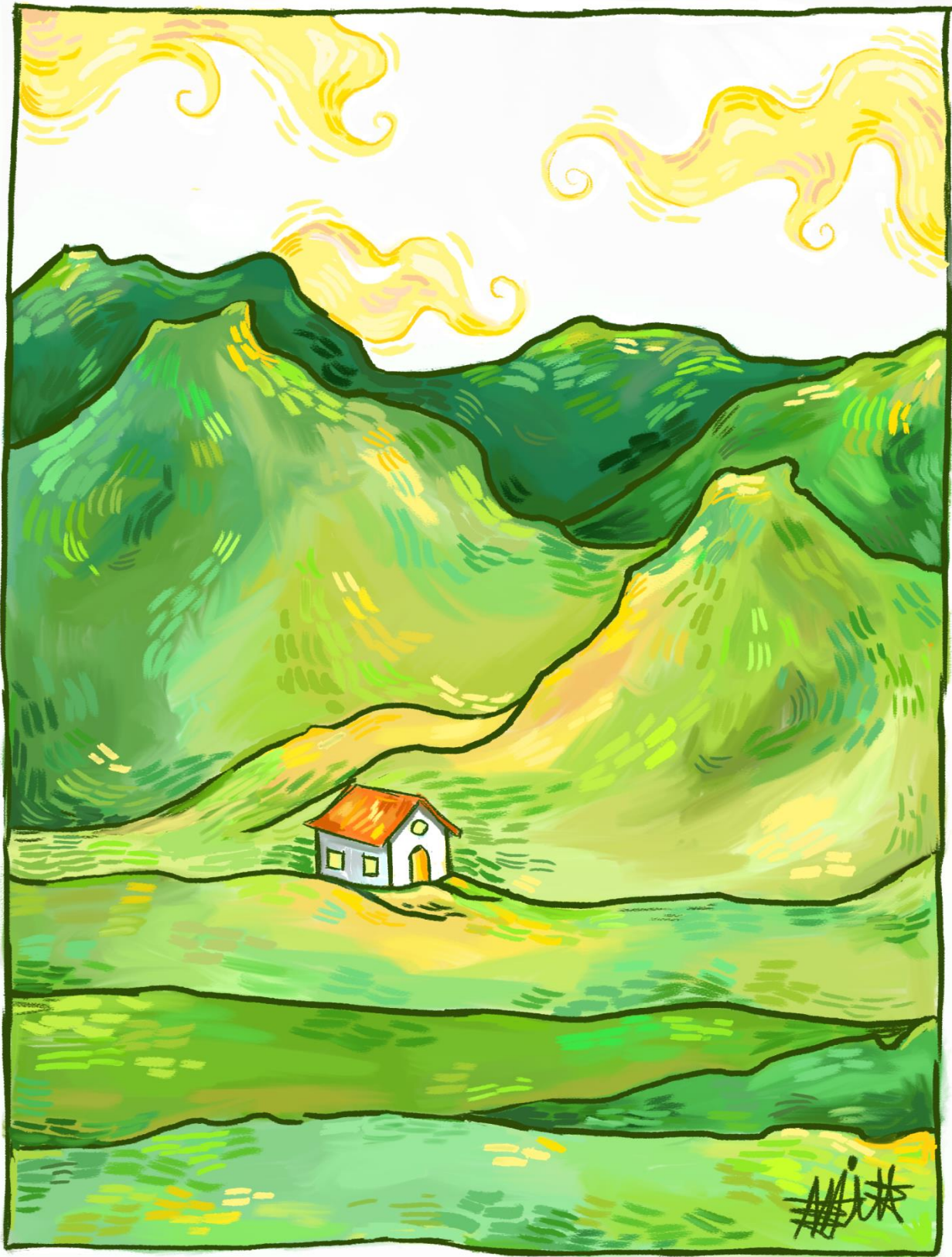
and to die full of regrets.

and now, as I lay on the field you assured

I have no guilt to say I could never be free

with you.

Grafică: Dospinescu Miruna, clasa a IX-a I

Nu sunt om, nici persoană

Andra Dachin, clasa a IX-a I

ai elucidat lumea
și mi-ai spus că sunt “așa om”
în timp ce pe tine
nimic nu te mulțumea.

cum să fiu cine vreau
cum să îmi aleg dintre ce îmi ofereau?
timpul a trecut și am crezut că sunt om,
dar de ce m-ai creat înainte să mă cunosc?

totuși cresc și mi se pare
că o parte din mine mereu va fi așa om;
mă proiectez în jurul lui.
lasă-mă să-i dau drumul,
lasă-mă, dă-mi drumul.

Grafică: **Alexandra Bîja, clasa a IX-a**

Grafică: **Miruna Dospinescu, clasa a IX-a**

Direct proporțional

Andra Dachin, clasa a IX-a I

Suntem direct proporționali
Dar oare e destul?
De ce depindem de o constantă ca să fim
egali?
Totuși de ce trebuie să fim egali și dreți?
De ce trebuie să fim exprimată în funcție de
tine?

Sunt blocată și sper... blocată sunt,
sunt și inginer.
Te găsesc în probleme
Te zăresc în colțuri și în extreme.
Te găsesc în ce-i mai mic
Din pulsul meu de negăsit.

Labirint fără scăpare,
Cum vezi tu că încapi
În umbra asta mare?

Email

- Write an email to your friend, Phil, answering the question: *Should I choose a university near my home, or somewhere further away?*

Ana Timofte, clasa a IX-a I

To: Phil

From: Ana

Hello, Phil! I'm glad you're asking for my opinion. The truth is, while I was reading your email, I found myself deep in thought. This is an important topic and discussing it with you might help me in the future as well.

For instance, I'd choose a university further away. There are for sure positive aspects in applying to a university near home, like the comfort it offers you. You don't have to worry about getting lost in a new town, making friends, language skills, or even not being able to receive help from your family. It will feel like a continuation of your previous life. But is that always a good thing? Remaining near home may inhibit you. You're still living by your parents' rules, you're lacking privacy and everything can seem boring. The fact that you don't have to get out of your comfort zone sounds reassuring, but going to university means entering a new chapter of your life and being familiar with everything around you is not necessarily a good thing.

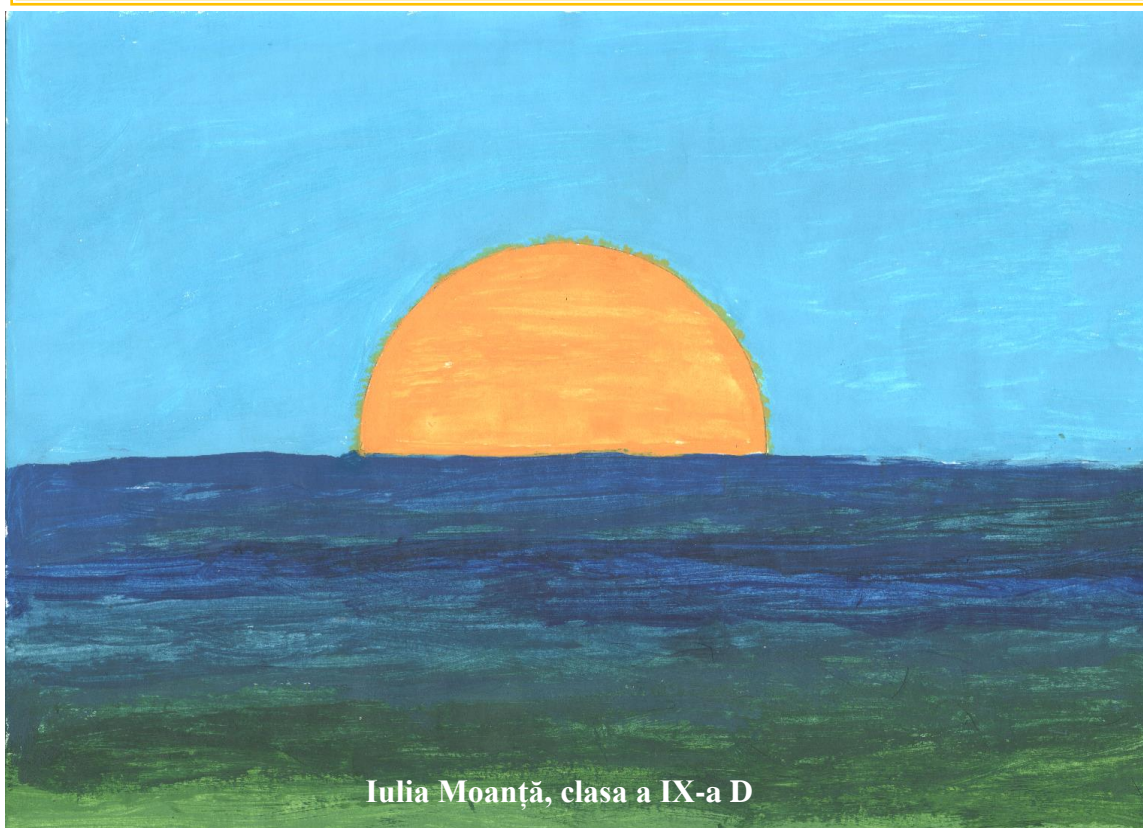
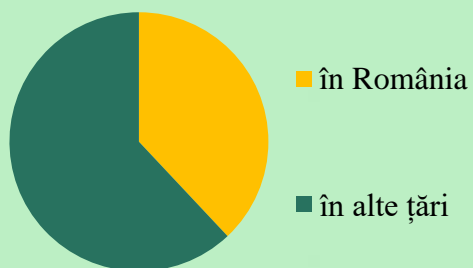
The other possibility is choosing an institute further away. I think the worst thing about moving away is the responsibility you will have to take over your life. It may be hard for you to get used to the loneliness you'll experience at first, but the upside is that you'll be living by your own rules! Learning how to be independent is a magnificent skill! You will be able to do whatever you like, but you will also have to learn a lot of useful skills, such as cleaning, cooking and shopping for yourself. Moreover, the memories you are going to create during these years, will be a treasure for your future self. Don't waste this opportunity to grow and mature in a new city!

Last things last, be aware of the university you are choosing, so that it fits your academic needs. Maybe that's actually the most important aspect to consider in making this decision. I wish you all the best and hope we'll meet soon!

Love, Ana

POLL

Unde vreți să mergeți la facultate?
- la această întrebare au răspuns 50 de
liceeni lăzărești –

Iulia Moanță, clasa a IX-a D

M-a găsit jocul

Ana Timofte, Clasa a IX-a I

I (jocul)

Și când visam așa frumos...
M-am trezit într-un întuneric orbitor
Oh! Ce caraghios!
Dar ce să faci? Așa e el, visul
Este călător.
Deschid fereastra și observ cum norii negri se
adună
Na, ce-aș face eu din ei! Un ghemotoc de lână...
Bombănindu-mi monologul neîncetat
Văd că luna s-a-arătat
Și cum nori negri pleacă, ca o turmă legănată.

Lângă lună iar plutește
Visul ce m-ademeneste!
E frumos, cu ochi lucioși, albastrui și
luminoși...
Pe când zâmbetul mi-l exersează
Parcă simt că levitez
Și pe semne că mi-a ieșit chiar bine
Că visul s-a și apropiat de mine!
Ne-am vorbit, ne-am admirat, după, am
negociat:
Măine-n zori noi ne-ntâlnim
Lumea s-o călătorim.
Și în plină zi cu soare...plecat-am noi la
plimbare.

II (eu)

Ziua era agitată.
Școală mult, vreme proastă...
Și ce să faci când e așa? Ha!
Să te urci pe-un cal în șa și să mergi colo
departe unde nimeni nu-ți stă-n cale.

Mi-am închis ochii și-am visat,
Cum că era adevărat!

III (jocul)

Un popas, o așteptare,
Să se-ntoarcă visul mare.
Poate că m-a părăsit! Însă...
Ia uite, pe cine-am întâlnit?!

Și în plictiseala mea,
(cu gândul tot la vis) am decis
S-o provoc pe-această trecătoare
La o ghicitoare!

IV (eu)

M-antrebat și i-am răspuns.
Visul... ne privea pe-ascuns.
Cu suflarea lui magie,
Știut-am să răspund tot bine!
Orișice-ntrebare îmi punea
Aveam minte pentru ea
Îmi plăcea, mă incita.
Și cu cât mă tot testa
Îmi dădeam seama de ceva:
Visul nu se mai uita la mine, nu îmi mai
șoptea
Nu mă mai inspira.
Ce se-ntâmplă? – m-am gândit
Iar apoi mi-am amintit
Că partenerul meu de joc, este jocul!
Ce noroc!
Cum putea fi vreun răspuns greșit?
Eu doar mă jucam neconținut...

V(jocul)

Și în timp ce-o chestionam, multe eu
înțelegeam...
Fără vis n-aș fi putut să spun ce aveam de
spus
Și că, precum pe mine,
Visul te vizitează câteodată și pe tine.
Și că astfel, noi ne putem juca la nesfârșit,
Doar eu sunt jocul!
Nici măcar n-am chibzuit!
Și pe când m-aflam pe mine, tu te-aflai pe
tine...
Și pe visul călător...
Și pe mine, aces joc nemuritor!

Anda Denisov, clasa a IX-a D

Gabriela Sasu, clasa a X-a F

Luna Miruna Dospinescu, clasa a IX-a I

Pașii ni se aud greoi pe poadeaua lucioasă, sunetul răsunând în sala rece. Ne oprim în fața primului tablou.

Analizez persoana cu chipul distorsionat de teroare ce prinde contur pe pânză. Atenția băiatului de lângă mine este furată de o șuviță de păr ce îmi brăzdează obrazul, iar el o aranjează cu atenție tandră după ureche, în loc să admire expoziția. Într-un sfârșit, întorc privirea către tablou și îi simt degetele împletindu-se șovăielnic cu ale mele. Suntem transportați dincolo de straturi subțiri de vopsea, iar în jurul nostru se conturează un pod, un cer, un soare.

„Țipătul” de Edvard Munch ne-a înghițit. La câțiva pași de mine, zăresc iar persoana cu figura distorsionată. Disperarea se citește în fiecare cută ce îi brăzdează adânc chipul, ca niște rădăcini profunde ce îi cresc prin carne, copleșit de propria teroare. Simt cum brațul îmi e tras ușor înapoi. Observ băiatul cu privirea ațintită departe, către cer. Ochii îi sunt ferecați de culoarea intensă, ce parcă ea însăși urlă, dar el zâmbește ușor. Trasează cu un deget bucelele norilor roșii, unduirile cerului. Peisajul se întunecă treptat, iar din persoana misterioasă a picturii se mai distinge doar o siluetă vag conturată, evaporată în umbră, prinsă într-un urlet amuțit, un ecou ce se stinge în depărtare.

Mă regăsesc în întuneric alături de cel ce urmărea cu ochi de copil cerul sângeriu. Strânsoarea sa mă anunță că nu s-a scurs în neant alături de pod, de cer, de soare. Ochii săi oglindesc un licăr brusc de lumină, iar deasupra noastră cerul tremură, dansează, curge în dungi azurii. Se conturează un cer, o

boltă șerpuitoare vărgată în zeci de nuanțe mai tandre decât lumina dimineații oglindite într-un ochi de apă. Culoarea transcende în auriu, aștrii luând naștere.

„Noapte înstelată” de Van Gogh. Simt cum tălpile mi se desprind de pe pământul nedefinit, iar băiatul mă trage mai aproape, spre cea mai luminoasă stea. Plutim. În fața ochilor, culorile aleargă, se împletesc în jurul nostru. Părul lui este brăzdat de lungi, răsfirându-i bucelele. Este încoronat cu lumină. Zburăm tot mai sus, în unduirea cerului. Dar el vrea mai mult decât un simplu dans. Se întinde către vârtejul de lumini.

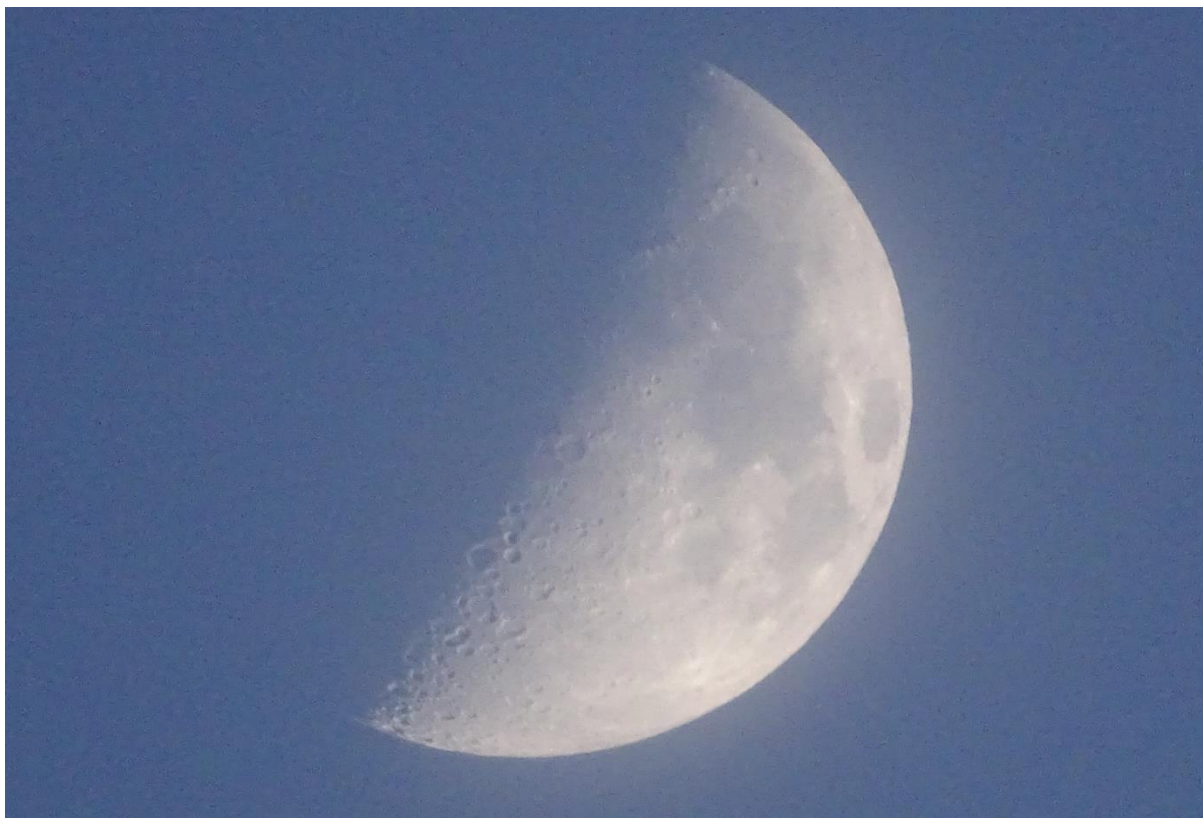
- Îți voi dărui luna.

Când să o atingă, îl trag către o stea.

Fețele ne sunt luminate de o strălucire, plăpândă, caldă. Pata de aur ne cuprinde. Simt pământ sub tălpi și deshid ochii. Ne aflăm iar pe un pod de lemn, dar cerul arămiu lipsește. Privesc către băiat. Chipul îi este brăzdat de umbra frunzelor, lumina dimineații scaldându-i în pete aurii obraji și buzele. Fiecare pas ne răsună gol în lemnul uscat. Depășesc cu privirea balustrada podului și îmi recunosc chipul. O oglindă? Lacul de sub noi tremură de greutatea niferilor lui Monet. Tânărul este absorbit de căldura lor castă, flori albe ce răsar din ochiuri luminate. Vrea să îmi dăruiască unul, dar înainte să se aplece către lac, îmi despletesc degetele din strânsoarea sa. Tălpile mele sparg suprafața de sticlă a apei, aceasta unduind în cercuri largi. Chipul lui îndurerat se amestecă cu cerul, copacii, lumina, iar el devine o simplă umbră încețoșată de valurile neliniștite. Nu mă adâncesc în alt tablou. Jocul imaginației noastre s-a rupt.

Pașii mi se aud greoi pe podeaua lucioasă, sunetul răsunând în sala rece.

Cel ce voia să-mi dăruiască luna este de negăsit.

Fotografii: **Andra Dachin, clasa a IX-a I**

The nightingale

Anonim

Act I: Spring Pt. 1: The Herald of Summer

Under a calm spring sky, the ether glows,
As we strode through the, now, florid woods.
Coldness endures, the first break of dusk,
Where, it would seem, leaves conceal the sun,
Deceive the eye of forlorn souls
When they depart for the mountain, towering
the treetops,
The spring from which he pours.

Branches gave way at the call of my name,
Revealed a hidden path, I, once wandered:
“Here is where my fate was sealed,
The crimson wound I made under the elder
oak,
And the offer of spirit that flowed into this
river below”.

A sense of longing streamed over your face,
A stroke that almost closed your eyes,
almost...

Yet you still graced the treetops with your
glance,
As if you were meant to...

A nightingale stares back, the symbol of death
And the fields cover the vast, forsaken
landscape:

The citadel of fire, burns with heathen mirth.

“The oak is the door that guards my fate,
The river, the key on which these words
engraved”.

The nightingale flies, as the sun sheds its
morning veil.

And with it, a message carried forth:
The last summer begins its march, tainted by
the oath

When weeping trees are my shelter, in the
arms,

of the: Night and The Bringer of Sleep...

**Miruna Dospinescu,
clasa a IX-a I**

Summer Pt. 1: Night and The Bringer of Sleep

In the shadow of its wings, I cry your name.
A lamentation escapes, blown by the breeze
Pale embrace, in petals, I am enclasped.
Here, decay I bring with every glance
I, shrouded by the flames, once dim
Ignite, when I stopped to listen.

An awakening symbol, Autumns watchful
eye
At the ashen eclipse, of dead and asleep
Wind searching vast and forgotten lands
Caress bearing the unspoken message.
My soul, travelling the wake of dusk
In forms of sorrow, it flows in the sea.

In your presence, I bare a naked soul.

The river smiled, swathed me in its arms,
The bringer of slumber is here.

The morning star, wandering the morn:
My spirit's unseen. Of lullabies, it whispers,
The forest's waving goodbye, sighs of
summer gently pass,
Dust coats my mind, while it still seeks
Your voice fades away, then is forever lost.

Moonlit, tears cape around the oak
In rain enveil, dreads of rest forever long
The clouds eclipse the sun; birds laugh.
Boughs weep for all eternity, as shadows
ablaze.

Faced with desperation,
I reckon it is time for me to leave.

But I would evade the scythe
Amidst the dawn, I travel.
Glaring eyes, my path is endless
We are almost there now.

“Even if, now, I am but smoldering to dust,
In It I am embraced, to wander,”

(Night,) Under the curtain of night
(The) I bide time, leaves form my robe.
(Brin-) As they fall, they spell the path
(-Ger) I die, with my spirit in cinders,
(Of) That stir me to, sleep:
(Sleep) To bid you Farewell ...

Foto: **Andra Dachin, clasa a IX-a I**

Autumn Pt. 1: Farewell

Dim glow of stars, awaiting awhile
Whispers came, to yield again
Swaying into a faint, tired sky
And moldering in my cold, lonely shell.

Carved in stone, I peer searching your final
rest.
Once again, trees weep their leaves,
Sewing silhouettes, and the tapestry's lullaby.
The red trees are one, you sleep at my arrival,
Under the willow, the soul is hidden, but
whispers its thoughts.
In a display of modest rain,
Ashes long gone, sprouting again

Birds soar the skies, spreading their wings
Honoring the one engraved, the night's
watching
Moon...

(My first breath of life: "I know")

(Sighing...) A sigh to take the forlorn souls
away

(Touching...) A light to caress the gloom
about this grave

(Weeping...) The silence weeps the truth;
your turn to go.

(Seeing...) The silent garden, the hand to
close the eyes of the pale

(...You...)

Within the marked stones, I peer mourning
your name.

Once again, trees weep their leaves,

(Let go of your grip)

Sewing silhouettes, and the tapestry's lullaby.

(Within the night I beckon)

The red trees are one, you sleep at my arrival,
Under the willow, the soul is hidden, but
whispers its thoughts.

(I'm awaiting, in your dreams)

Crimson sun, bids your farewell

Shadows dance amidst these words

This autumn, rain enrobed night

Rid from the cold embrace,

In The Arms of Your Pale Phantom...

Act II: Autumn Pt. 2: In the Arms of my Pale Phantom

Ripped from the calm, cold grip of sleep
Awoken by withering voice, something you
said.

A celestial spark, and rivers streamed from your
tears

That would freeze at my coming

Your cries coat this night, and in a lake, they
cascade

Your sight paints the autumn glade, where it all
began

So, you left a trail tainted by crimson leaves.

I would marvel at the rain, playing through her
reflection

But darkness lurks her mind, and farewell was
the word,

That would wander through her thoughts

And with porcelain eyes, she faced me.

A fleeting glance, amidst these ebony trees

As you spoke the words: "I'm so cold"

As leaves bow their hands upon my soul

I hide, in long, faint sepulchral embrace

From the shackles of the abyss, I recrudescence

To harvest the detriment long ago made

The moon slowly shrouds our only light,

And you spoke my name, price of the breeze that
blew life

Enduring winter, when death walks the earth.

Its touch spoils the meadows, and your aura,

Its remnants flow throughout the cold air...

And wistful cries, again, played in your face
The breeze hummed a melody, and told all:
"In sleep, our paths would entwine,
But flowers will die, covered in ashes of the dead."

Rain is flowing through your spirit, to take away
your tears
Under the silk moon, upon wolfs howl my
sorrows.

Eyes writhe in my stare
Reaching out, but death is my robe
Pale touch, and a whisper
A shudder, the mute dirge that escaped.

When we rest in the marrow of the earth,
The willow
Will shrivel and die within an autumn sigh

Under the waters, I dwell Covet your soul
Deliverance, have you come for me? I am here.

A fleeting glance, amidst these ebony trees
As you spoke: "I'm so afraid"
As leaves bow their hands upon my soul
I hide, shivering in the still cold arms.

In this forest, the sky foretells Requiem of
Winter...

Winter Pt. 1: Requiem of Winter

Returned from my sleep, night soon followed
I am enthroned, gone are days of autumn
The poison in the holy grail
The mountain over the lake.

Your mind is my astral abode
Beauty all across, but death is under the
leaves
A night gale blows, and trees die
Through you, I have walked, took all hope
away.

Voices enclose, the moon turned away
I am but a sigh, a trace in the wind
And my ashes are on your hands

Grafică: **Anda Denisov, clasa a IX-a D**

Words that would burn on your soul.

You still clang and awaited, confessed your hope
Still listening for the whisper in the night
Searching the ghost in your arms, (to grant you rest)

There is a grave under a willow and cloaked in rain
Behold, tears in which you lingered
Memories in your eyes, wells of sorrow inside
I am forever sworn, to the oath
With each glance, a deeper grave

Dead trees turn their faces, with a wave of their boughs,
Brought the rotten body, clad with ancient soil,
Amidst them, the one that holds this night so close
You, felt my death, sang my lament, in Autumn's mark
(It is you,) Lingered in endless fields of grief
(It is you,) Who is to open their eyes no more.

A cold wind creeps over the land, what the forest breeze tells me:
Skulking in your face, a sign of an ebony paleness, winter came
Its sigh creeping the fields, waters freeze at the crest
The day that never came, and I am falling again.

A weak sun rising somewhere through dense snow

Hiding, some say, a weary soul, and I sleep in sorrow
You arise so long since forever, I, under cold leaves I lay
And my eyes would not open, for now.

Silver tears trace the skies, calling her
Awaketh...

Gabriela Sasu,
clasa a X-a F

Winter Pt.2: Awaketh

The winter gently shuffles between the gales
It's thirst only in dreams you sate
A shadow still wonders on the wall
Around the blanket left by the epilogue of winter
The bed has wept, empty and cold.

Clouds arise this morning garbed in white
Fallen petals that feed upon the snow

Alluring eyes stare, night birds soar away.
Enthralled by treetops gilded in shadows
I endlessly follow the marked pathway.

By now, the forest shed its silver cloak
And leaves bloom around dead hands
As the branches claim their beloved fruit.

Our madrigal wept on my shoulders, left me
in your embrace
The coldness that longs to comfort in undying
love,
So beautifully entwined, stained by some
lamented rains
The trees, unwilling to face more of this death
Blow a vagrant whisper, a call upon life,
Flowers answer, once in benightment
masked and engraved,
Their call for my faith, beckoning round the
bed.

And when I rose from the lullaby, I knew, it
was you.

It was all true, bereavement that left me
helpless,
Like a ghost spreading through weak fog
The coldest morning awaits, if I don't say the
final word
Our final abode, amongst the walk of
shadows
When the eternal night would follow in our
wake.

A soft sleep passed by, Spring came and it
was your turn to rise
And as the night came about, the tired soul
awaits,
In the Silent Garden...

Springs sigh, under deep fog when I awoke

Act III: Spring Pt. 2: In the Silent Garden

Springs sigh, under deep fog when I awoke
Within the stone marks that said I was there
Once frozen waters thaw, reveal the reflection
T-was the face reaching out through the mist,

Marked by despair, and scarred by life.
I was the frail, blind hand that awaited,
The dead embrace that draped you in sleep
When you strode the night like a whisper
The one to awake the willow.

Awaiting, you ponder the vast seasons
There was a pause, a shiver at the thought
After the second you scatter, roses on the grave
For sleeping neath the mound, I'm the one
engraved.

The garden smiles upon my bed, among the
moor
Blessed by the crest of spring.

You held your breath for just a moment more
Still clang to, now, hollow hope
But long have I skulked around the night
And long I awaited, for the caress to close our
eyes.

Time grows short as the light draws near
A white sun rose, to shroud the moor
Strange silhouettes under the boughs
The forest whispers my epitaph
And you shed my empty shadow
And the whisper was always you
Leave me, to wander, the wells of sin.

I have gone away at last
But the afterglow of long forgotten days
A sun that never came
The soul that never faded away.

With the knife in trembling hands
Weeps the end, and the dream dwindles as
Shadows suspense, for my last tears of life to
fade.

As you pace the light clad morn
Somewhat warmer for a second
I knew it was the coming of summer
Deceive me with another day
The vicarious flowers, my ghost is theirs to
save
To grant me: An Honorable Death....

Summer Pt. 2: An Honorable Death

Whispers of light stare through faint mist,
The hands that caress my eyes to open.
A nightingale would linger a moment,
But in the wake of the sun, it leaves.

The sunrise that was the brave morning,
The flowers that have longed to bloom,
And the fields, like castles awaiting their
kings,
Like the dead awaiting their widows,
The watchers far-longing their release.

Far I have gone to see you at last, gentle
season,
That brings the end of a story,
And the herald, that greets us all,
With the beauty of its prologue.

Ghosts of dreams blew with a fragrance of
the past,
Reminiscence of a great sleep, hiding in
their faces.

Among the grave, all would tell that one
has been there,
Draped in a fate he could not change,
A silent soul, through an endless glade.
His hope, the forlorn song, would weep of
someone.
In solitude, forever this day he still seeks,
The one, banished by The Herald of
Summer...

But as they came, they faded with their
farewell message:
The faint murmur, buried deep within, the
final destiny...

And there it was, the lonely night,
Fades to reveal, my valiant dawn.

Miruna Dospinescu, clasa a IX-a I

Cochilia unui arici

E frigul unei ierni în pârg,
Adânc îmbibat în ale noastre oase;
Și nu sunt destule piei pentru a ne putea acoperi, organele încâlcitelor patimi sângeroase.

E frigul unei crude ierni ,
Și-ai frigului colți mi s-au înfipt în coaste;
Sfâșiindu-mi din tulpini compacta carcasă a cimitirelor de întrebări nefaste.

E frigul zilei X din luna Y,
Nu contează, X și Y iau așa multe valori;
Și trec prin mine toate, nopți, zile, întregi săptămâni , lasându-mă captiva unor reci fiori.

E frigul unui vifor aprig,
În străzi pustii parcă mă pierd plutind;
Anodin spirit stradal prin trecătorii fără fețe, sunt oare eu sau ei cei ce pretind?

E frigul unor spini de-arici,
Ce poate firavele-organe protejează;
Cu prețul florilor ce împletite-n el creșteau, în frigul care le ucide, ariciul iar se izolează.

E frig, atât de frig,
Întipărit în oasele-mi și când în jur e vară;
Și mă îngrop adânc, adânc - și poate, sub cochilia mea de arici, frigul dur are să moară.

Ieri noapte mi-a sângerat stiloul

Scrie scrie scrie/ scrie totul pe-o hârtie-nglăbenită de atâta ezitare/ scrie-ți extazul, scrie-ți orice teroare/ scrie, scrie-ți sufletul într-o sublimă disperare / Scrie, știi că existența tânjește materializare - orice parte nu pui pe hârtie îți moare/ Scrie până-ți vezi reflexia psihotică în zare, și te-afunzi de bunăvoie în a nebuniei dulce mare/ vei scrie și îți vei privi mortalitatea cum treptat dispare/ vei scrie și poate, poate, vei curge la nesfârșit prin stilouri sângeroase/ doar scrie.

Andra Radu, clasa a IX-a I

Dying fireflies

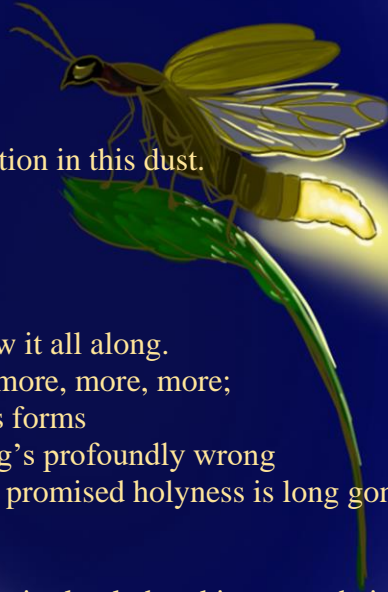
How long, how much longer can I hold onto these dying fireflies ,
That bleed out all their light for me, trapped forever in my act;
And they gasp for freedom but they don't know how to be free anymore
And I still hold onto them- I drink their venomous pulped blood and hope to glow.
Can't you see me through the dark yet,
Wasn't it enough, will it ever truly be?

And I taste on my tongue their past years,
I taste on my tongue their glory, lost;
But to you I'll only serve the very best of this feast,
To you I'll only serve the disappearing atoms of perfection in this dust.
Consume it all in while you still can,
As I'm drunk with burning rotten pseudoichor.

Crushed, crushed, crumbled little souls,
They only ever had to live for excellence- and they knew it all along.
Why can't they gleam greater- why can't they give me more, more, more;
So terribly grotesque the sight of their decaying tenuous forms
Sickeningly drowning in a lethal malady- and something's profoundly wrong
In the putrefying air surrounding them- I know now my promised holyness is long gone.

Dying fireflies, they're slowly wearing out,
And they are scared and they are shaking And the facade is slowly breaking over their naked
bodies.
Cover any window, sink deeper and deeper in darkness,
Convince them they're holy, and special and excellent- still and forever,
And watch them go on and on and on despite lethal wounds and gaping slashes.

Dying fireflies, I'm slowly wearing out,
And I wish I weren't scared and I wish I weren't shaking
And I wish the facade wasn't breaking over my naked soul.
Covered any window, sunk entirely in darkness,
Convinced the stranger in the mirror that she's holy, and special and excellent- still and forever,
And watched her go on and on and on but failing through lethal wounds and gaping slashes
beneath her body-
She can't go on, she can't go on, I can't go on, i've been swallowed by my effort to glow despite
a weary fading breath-
I've been swallowed whole by my internal mound of fireflies and it's morbid death.

Text: Andra Anița Radu, clasa a IX-a I, grafică: Ana Timofte, clasa a IX-a I

ARTE PLASTICE

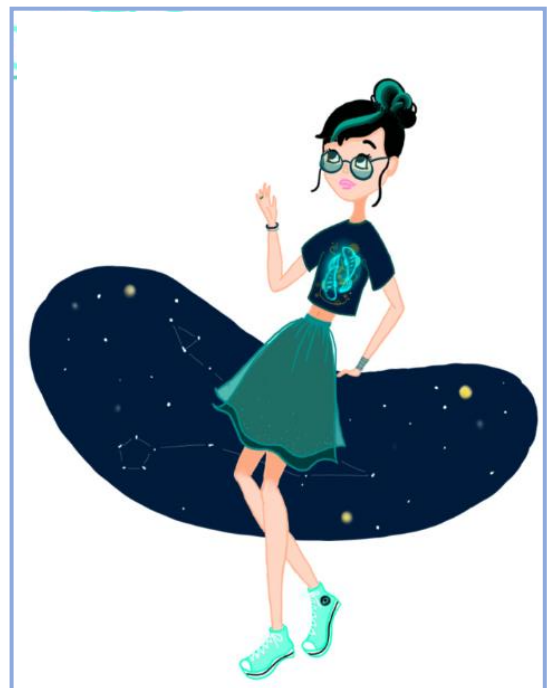
Gabriela Sasu, clasa a X-a F

„Pisces” – Ana Timofte, clasa a IX-a I

Miruna Dospinescu, clasa a IX-a I

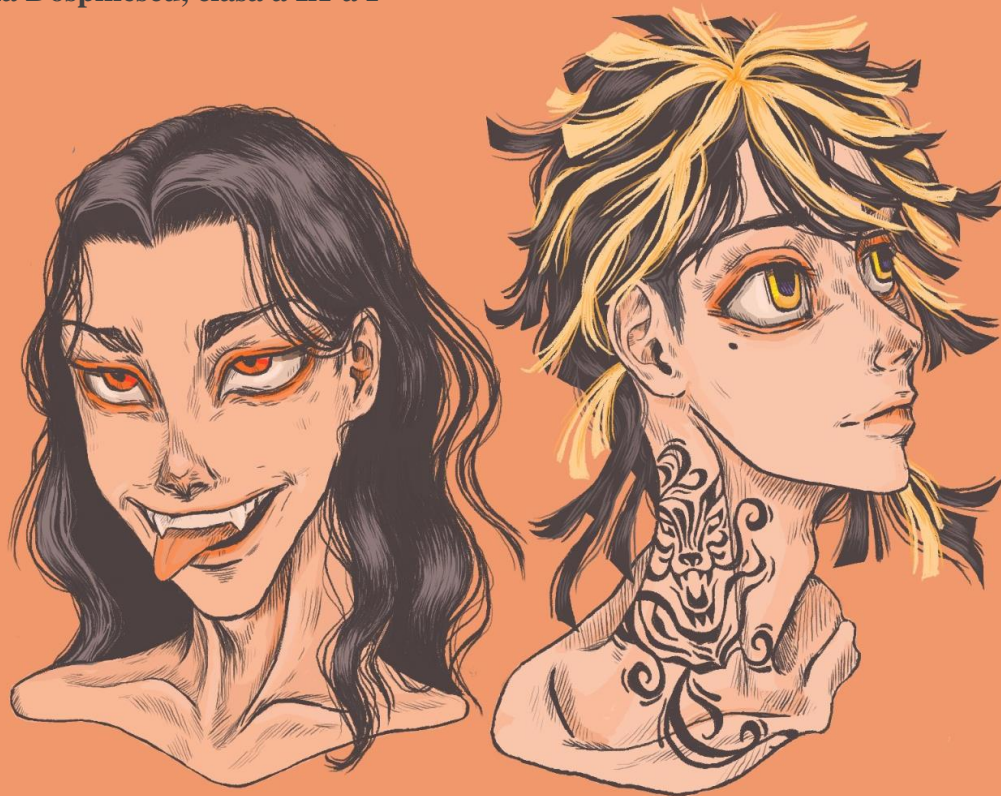

@dandeliontears_

Miruna Dospinescu, clasa a IX-a I

Miruna Dospinescu, clasa a IX-a I

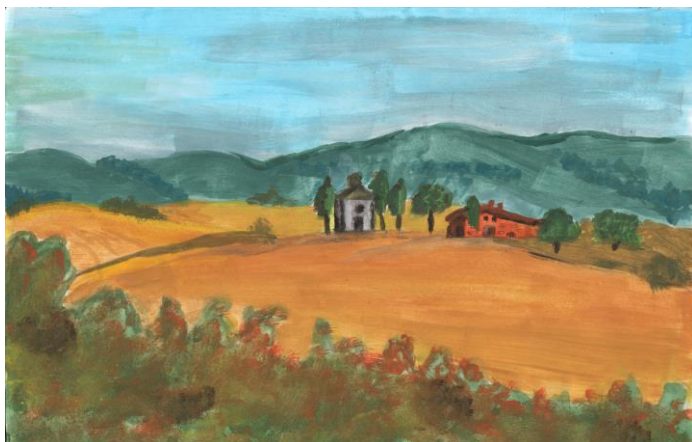

Ana Timofte, clasa a IX-a I

Miruna Dospinescu, clasa a IX-a I

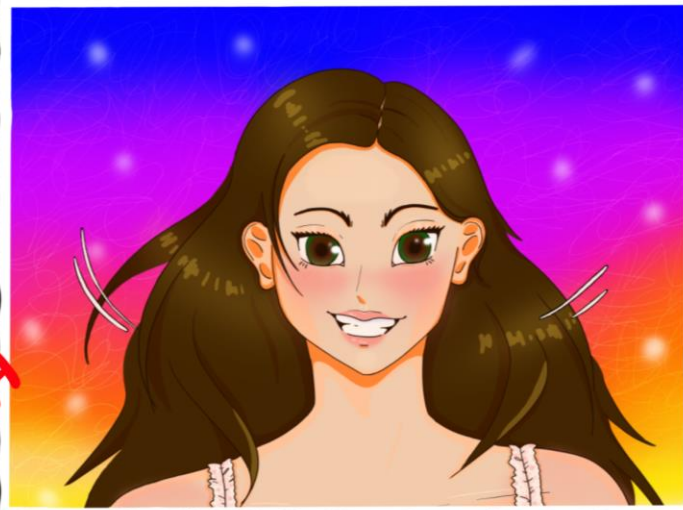
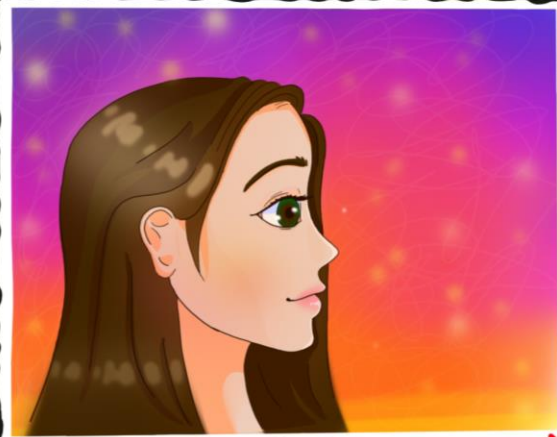
Iulia Moanță, clasa a IX-a D

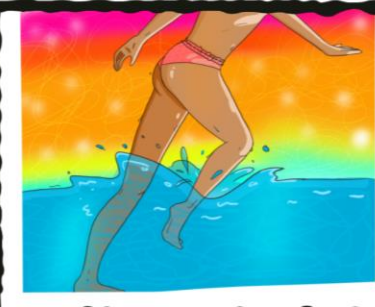
Gabriela Sasu, clasa a X-a F

Gabriela Sasu, clasa a X-a F

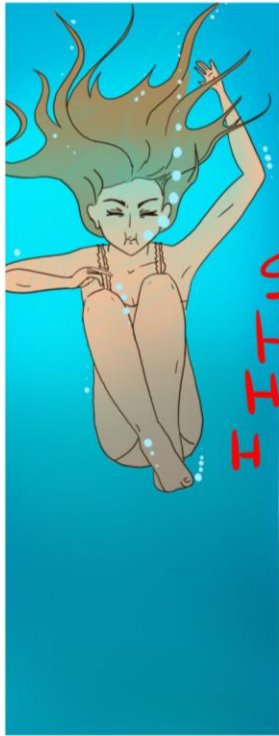

WHOOSSH

Toate visele încep așa... frumos
Universul meu măscut în subconștientul meu se simte atât de real...
Răcoarea briză a mării, nisipul fierbinte, căldura soarelui și apa care îmi mângâie corpul...

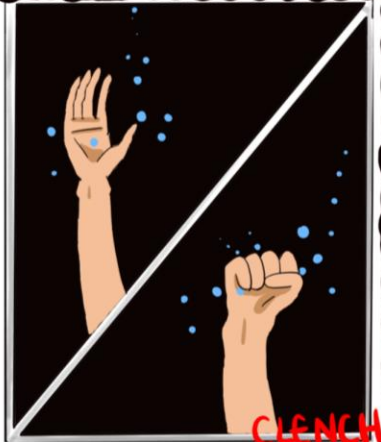

S
H
H

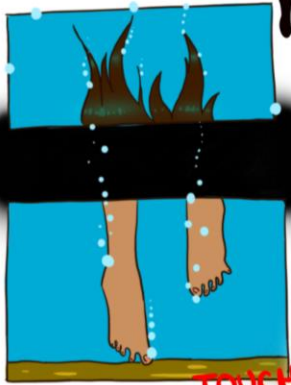
Simt pe piele orice schimbare de temperatură, apa cum îmi intră în mas, cum mă scufund grea ca plumbul în întunecimea oceanului. Ating solul și îmi recapăt echilibrul... îmi țim respirația și fac un pas și...

GASP!

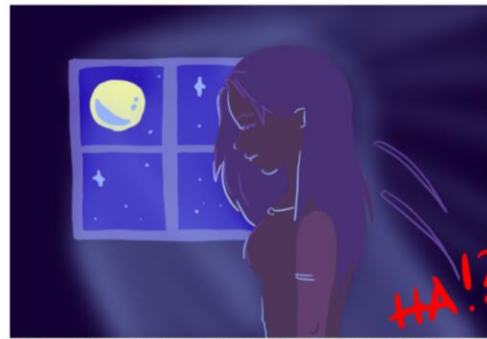

CLENCH

TOUCH

...
pământul îmi luge de sub picioare...

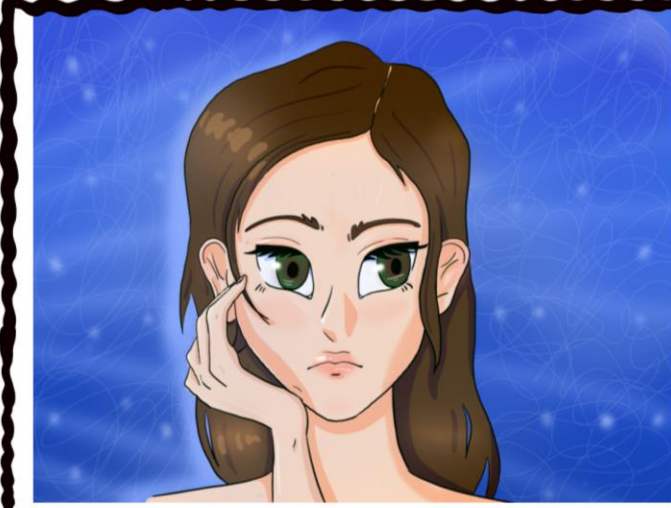
HA!?

|||
Cad în gol disperată să mă prind de ceva. Mintea îmi îngheată...

|||
Și mă trezesc în blânda Lumină a Lumii... Nu reușesc să îmi amintesc nimic... Am doar un sentiment ciudat de mesuramță...

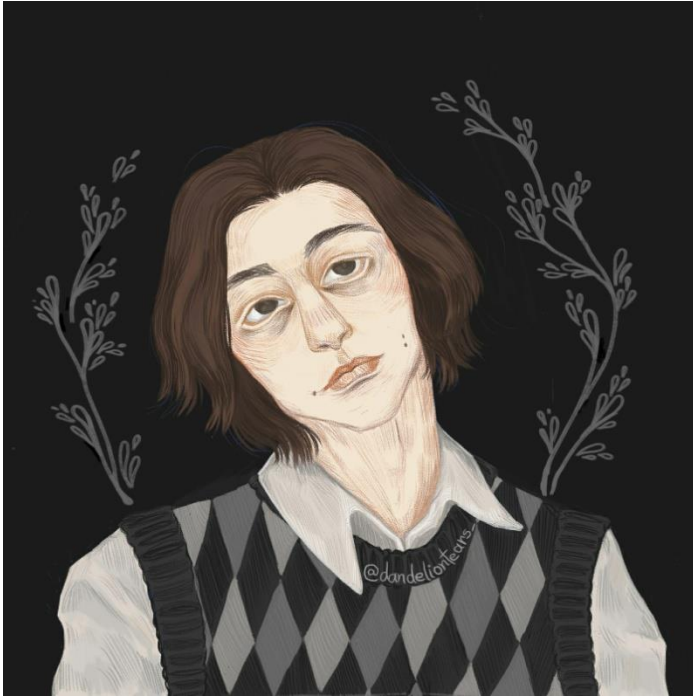

WHOOOP

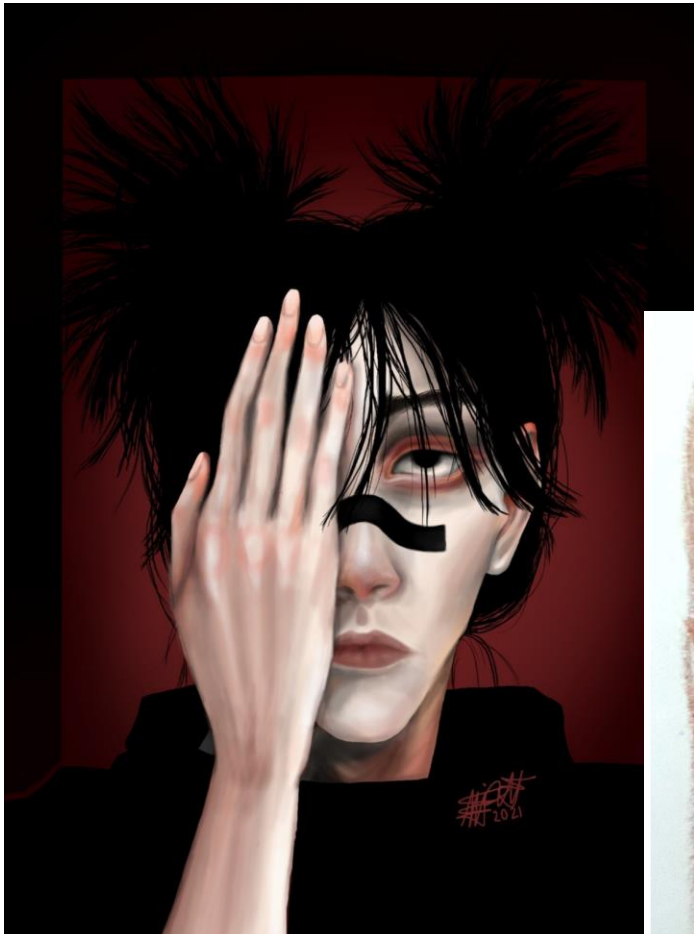

Miruna Dospinescu, clasa a IX-a I

Gabriela Sasu, clasa a X-a F

Miruna Dospinescu, clasa a IX-a I

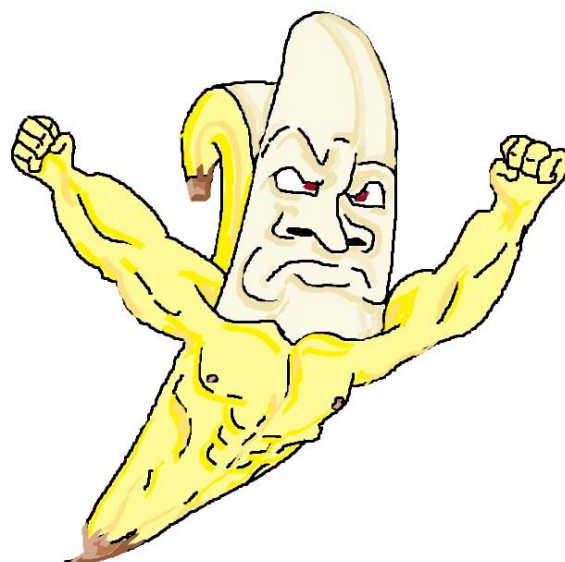

Gabriela Sasu, clasa a X-a F

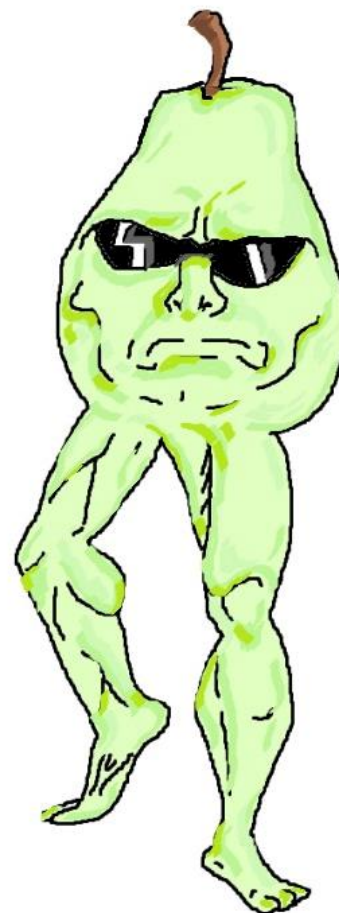
Tudor Dospinescu, clasa a IX-a I

Matei Turda, clasa a IX-a E

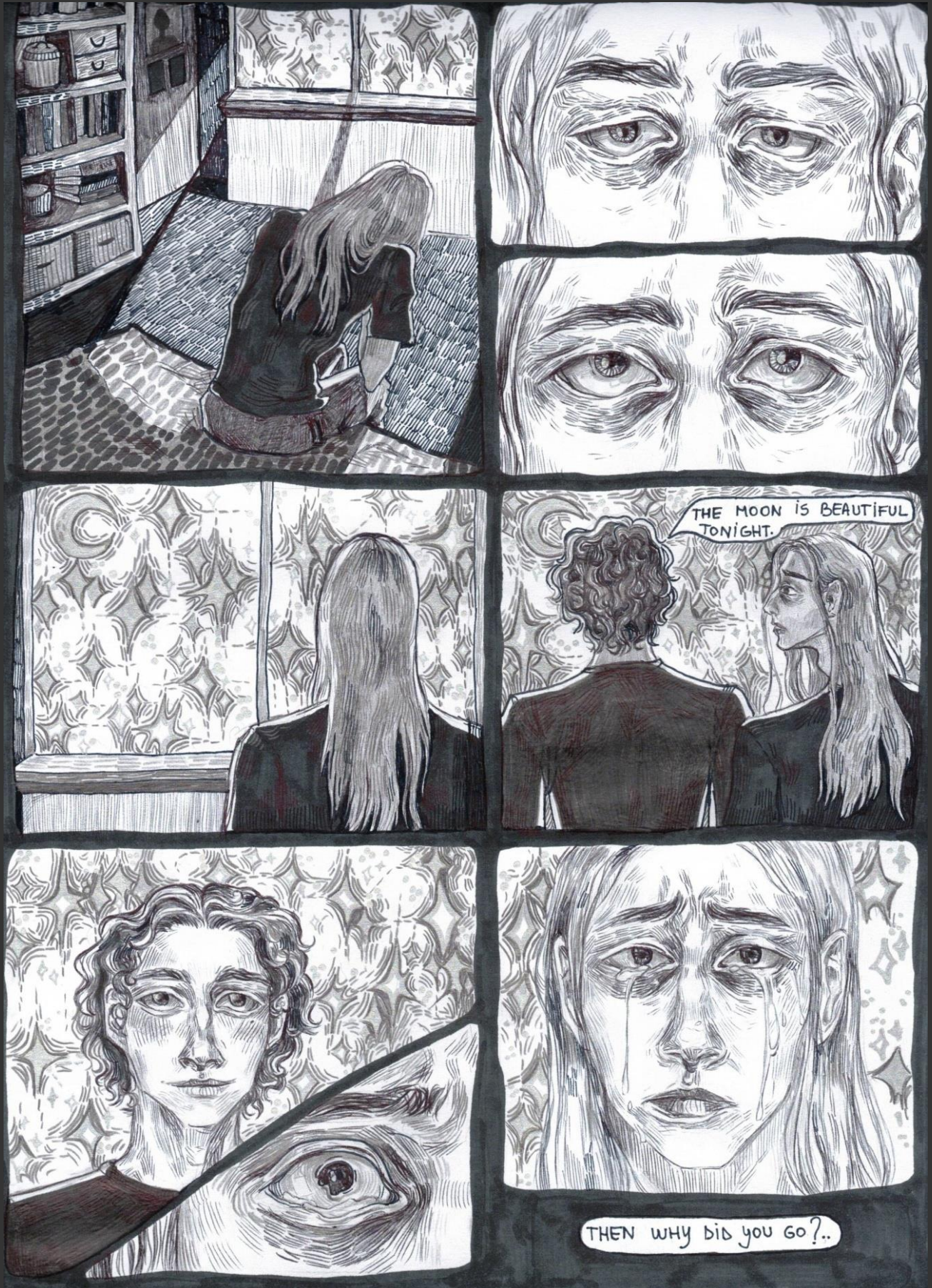

Mâncăți fructe sau vă vor
mânca ele!

Tudor Dospinescu, clasa a IX-a I

Matei Turda, clasa a IX-a E

Grafică: Miruna Dospinescu– clasa a IX-a I

ESEISTICĂ

Emoțiile induse de muzică

Bunea Alexandra, clasa a IX - a E

Potrivit DEX-ului, termenul sentiment înseamnă: proces afectiv uman exprimând atitudinea omului față de realitate. Sentimentul durează mai mult decât emoția, astfel indicând pasiunea și atitudinea persoanelor față de această realitate concretă. Pasiunea este un sentiment care manifestă concentrare de forțe și intenții spre un țel unic, astfel fiind și un sentiment puternic, statornic, îndelungat.

Sentimentele înalte se referă la valorile și idealurile spirituale. Acestea ocupă un loc important în formarea personalității fiecăruia.

Emoțiile sunt un alt tip de stări cu care ne confruntăm zilnic, acestea schimbându-se de la un minut la altul. Emoțiile sunt precum mentorii datorită diversității stărilor prin care trecem. Suferința de exemplu ne deschide posibilitatea de a ne dori să punem capăt durerii. Bucuria este stimulul reușitelor, iar căutarea fericirii/păcii, când aceasta se materializează sub forma unui sentiment, devine un scop.

Adolescenții trăiesc emoțiile și sentimentele la o intensitate mai mare decât în timpul oricărei alte perioade ale vieții.

Oamenii se definesc prin muzică. Am bănuit mereu o legătură între gusturile muzicale și personalitate. Este prima dată când cineva face un studiu așa de elaborat și putem privi cu adevărat în detaliu aceasta relație – Adrian North

Oamenii care ascultă muzică clasică sunt în general persoane cu stimă de sine ridicată, predominant introvertite. Persoanele care ascultă jazz și blues sunt creative, blânde, sociabile, deschise și cu stimă de sine ridicată.

Experții au avut o surpriză în cazul ascultătorilor de rock, heavy metal. Concluziile arată că acestea sunt firi blânde cu o stimă de sine scăzută, caracterizate de creativitate, însă puțini sociabili.

Muzica este folosită și în mod terapeutic, melodiile sincronizându-se cu tot corpul și având un impact mare asupra minții, sentimentelor și emoțiilor. Cercetătorii au demonstrat că muzica activează căile senzoriale și reduce starea de anxietate, durere.

În concluzie, putem spune că muzica ascultată ne caracterizează și ne influențează. Cu toate acestea, cel mai important efect este starea de bine dată de muzică indiferent de situație.

Grafică: Anamaria Orza, clasa a IX-a I

Românescul șagunian

Cristian Vaida, clasa a X-a F

Românii din Transilvania, începând cu sfârșitul secolului al XVII-lea, au experimentat o adevărată “carantină” socială, economică și religioasă, izolați fiind de maghiari, sași și secui, națiunile privilegiate de către însuși împăratul de la Viena, începând cu Leopold I (1640-1705), Transilvania fiind sub stăpânire Habsburgică. Razele speranței încetau, cu timpul, să mai atingă sufletele ardelenilor autentici, ce păstrau vie nu doar tradiția și graiul românesc, ci și credința mărturisită din generație în generație. Însă, religia a reprezentat un mijloc incomensurabil pentru

păstrarea unității integrale în Ardeal, locul unde națiunile est-europene se băteau “cap în cap”. Tocmai Habsburgii au considerat că unitatea și pacea țării se pot menține doar cu ajutorul unității religioase. Această politică a fost urmărită și în cazul Ardealului multiconfesional, unde una dintre religii a fost ajutată politic și susținută economic, iar celelalte au fost defavorizate. Religia romano-catolică a fost religia statului în Ungaria, și astfel și în Ardeal, încă de la începutul secolului al XVIII-lea. Viena a încercat transformarea religiei catolice într-o armă politică și a făcut tot posibilul pentru restaurarea acesteia în Ardeal. Așadar, în mod direct, Biserica Ortodoxă Română a fost desconsiderată și marginalizată, în primul rând din inimile transilvănenilor.

Aceștia au însemnat un simplu popor, al cărui arie intelectuală nu se putea opune ingeniozității, dar și supremației culturale și socio-politice a

Habsburgilor. Academicianul Ioan-Aurel Pop subliniază faptul că românii nu aveau de la început o idee clară despre noua stăpânire, dar presimțeau posibilitatea unor schimbări în structura puterii. Imperiul Habsburgic putea să fie un factor de echilibru, să îndepărteze sau să micșoreze discriminarea, să-i accepte cumva și pe români drept cetățeni egali cu membrii națiunilor recunoscute. În mod evident, Dumnezeu nu a rămas dezinteresat de situația neamului ardelean, de care avuse grijă prin Pronia Sa, trimițând astfel un Apostol, un făuritor nu doar de

popor, ci și de speranță: Andrei Șaguna (1808-1873). Acest mare mitropolit și Sfânt, a concluzionat munca sa de o viață ca fiind o adevărată făclie a candelii românești transilvănene, reaprizându-o nu doar prin prezența sa, ci și prin activitatea depusă în slujba sacră dedicată poporului român, prigonit de autoritatea Habsburgică, devenită după a doua jumătate a secolului al XIX-lea, Austro-Ungară.

« Situația grea a Bisericii Ortodoxe din Transilvania, în cursul păstoririi lui Vasile Moga (1811-1845), a luat sfârșit odată cu venirea lui Andrei Șaguna în fruntea ei, în 1846 ». Acesta a constatat că doar prin învățătură, poporul român poate fi “resuscitat” din moartea duhovnicească indusă de Puterea Austro-Ungară. Prin urmare, la 1 ianuarie 1853 întemeiază Telegraful Român, singurul ziar românesc cu apariție neîntreruptă până astăzi. Organizarea a peste 800 de școli, sprijinirea înființării Complexului Astra, tipărirea a 25 de titluri de manuale școlare, cumpărarea Tipografiei Diecezane, din bani proprii, devenită mai apoi Arhidiecezană, unde a redactat sute de manuale, reprezintă doar câteva dintre realizările sale, în contextul reinstaurării tradiției românești, exprimată prin cultură, limbă și credință. Pr. Prof. Acad. Dr. Mircea Păcurariu, unul dintre cei mai importanți istorici ai Bisericii Ortodoxe Române, exprimă, în scrierile sale, ideea că « Sfântul Andrei Șaguna a dat Bisericii sale o organizare superioară, democratică, necunoscută în alte Biserici Ortodoxe, făcând din ea nu numai un așezământ sfânt de mântuire a credincioșilor, ci și unul de apărare națională, împotriva oricăror încercări de înstrăinare de credință și de neam, adunând în jurul ei pe toți românii ortodocși și dându-i rolul de conducătoare a

poporului » . „Șaguna a fost un dangăt de clopot care a trezit din amorțire conștiințe și destine, a redat speranțe și vigoare, a pus plugul în brazdă și a dezțelenit ceea ce amenința să devină pārloagă” , spune mitropolitul Antonie Plămădeală, urmaș la tronul mitropolitan din inima Ardealului al lui Andrei Șaguna. În implicarea sa în viața studenților teologi români din acele vremuri de grea încercare, ierarhul Șaguna a redactat câteva manuale didactice extrem de importante în formarea duhovnicească și intelectuală a viitorilor preoți și mireni din cadrul Bisericii Ortodoxe: Elementele dreptului canonic (1854; apare într-un nou tiraj în 1855), Compendiu de drept canonic (1868), Enhiridion (1871), Istoria Bisericii Ortodoxe răsăritene universale (1860), Manual de studiu pastoral (1872) etc. Toate aceste cărți și manuale au stat la baza formării teologilor transilvăneni, ce aveau ca scop înrădăcinarea dreptei-credințe în inima neamului românesc. În familia mea, există o ediție a manualului Elementele dreptului canonic din 1855, fiind un nou tiraj (cu XXXII, + 183 p.) după manualul inițial din 1854. În anul 2011, în perioada pregătirii canonizării mitropolitului Andrei Șaguna, în sediul Arhiepiscopiei Sibiului au fost găsite foi netăiate, ce conțineau tipărit acest manual de drept canonic, printre ultimele ediții realizate sub atenta supraveghere a mitropolitului Șaguna, reprezentând primul astfel de tip de manual sistematic în literatura teologică românească, fiind o prelucrare a lucrării sârbo-latine în două volume a teologului sârb Euthimie Ioanovici, tipărită la Novi Sad în 1841 și 1847. Din prefață rezultă că acest manual era întocmit după diferite însemnări culese de el însuși pe când era profesor, completate cu cele scrise în Pravilele românești, în

William Beveregius, și de un manuscris al lui Iovan Raici despre Sinoadele ecumenice și confruntate cu cele scrise în Pidalionul apărut la Atena în 1841 și cel de la Mănăstirea Neamț din 1844 și apoi „puse în rând cuviincios”. După aflarea acelor foi pline de învățatură bisericească, a avut loc tăierea și copertarea acestora. Mai apoi, tatăl meu, care lucrează ca secretar eparhial în cadrul Arhiepiscopiei Sibiului, a primit în grijă acest obiect istoric de-o încărcătură teologică și spirituală aparte. Deschizând această carte, și citind (pe cât este cu putință) primele pagini (scrise în alfabetul chirilic român), am simțit o adiere de liniște și împăcare a Sfântului Andrei Șaguna. Parcă o urmă de mulțumire sufletească stă imprimată pe paginile manualului, semn că mitropolitul este împăcat cu realizările sale, integrate adânc în contemporaneitate (cel puțin în societatea academică românească). Toate aceste file, mai vechi decât independența României și Unirea lui Cuza, aduc în fața cititorului o întreagă istorie românească, doar privind literele chirilice, care țâșnesc victorios din cerneala întinsă ritmic și melodios pe hârtia veche cât inima transilvăneanului, ce bate, chiar și sub mormânt, simultan cu inima românului de după Carpați. Sfântul Ierarh Andrei Șaguna a lucrat, zi și noapte, pentru restituirea integralității românilor ardeleni, conștientizând faptul că acest popor poate fi salvat doar prin învățatură și cultură, două componente definitorii ale societății de atunci. Tocmai aceste concluzionări, urmate de multă determinare și jertfă, l-au impresionat pe istoricul Ioan Lupaș, care a devenit primul realizator al biografiei mitropolitului. Această carte este dovada vie că Șaguna nu a murit, ci stă permanent în aceeași unitate de la 1918, visată de ierarh încă din timpul strădaniei sale pentru

răscumpărarea Ardealului din ghearele austro-ungarilor. Istoricul Mircea Păcurariu arată clar că « în mai multe rânduri s-a prezentat în audiență la împăratul Francisc Iosif I (1848-1916), căruia i-a înmănat memorii, cu propuneri concrete de înlăturare a stării de oprimare națională și socială în care trăia poporul român ». Acest obiect istoric ce sălășluiește în sânul familiei mele, definește iubirea ardelenilor pentru Sfântul Andrei Șaguna, motiv fiind buna-păstrare (conservare) ale acestor file, din a doua jumătate a secolului al XIX-lea. Copertarea acestora, din 2011, a avut loc în ton cu “modernul” de acum peste 167 de ani: ornamentele în stil floral sunt nelipsite, iar literele chirilice parcă derulează un adevăr crunt, dar cu o abordare simplă, dar plină de verticalitate, concluzionând faptul că Șaguna o dată se naște.

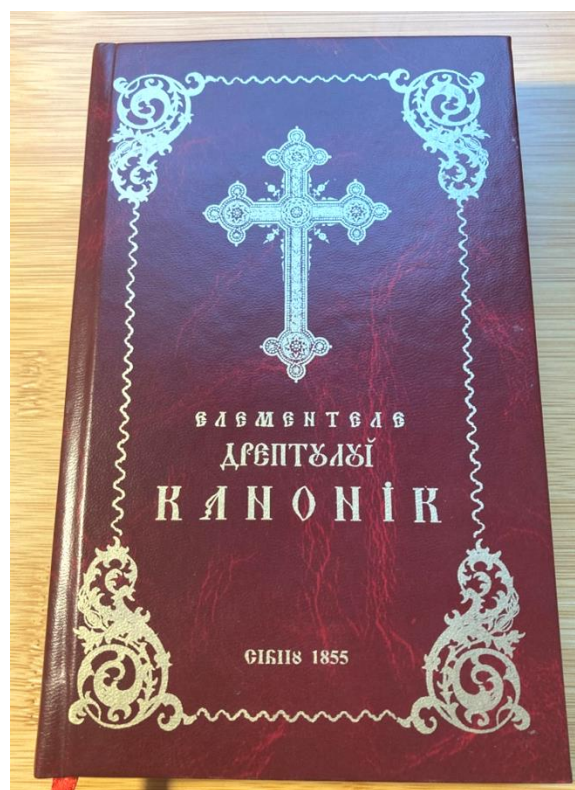
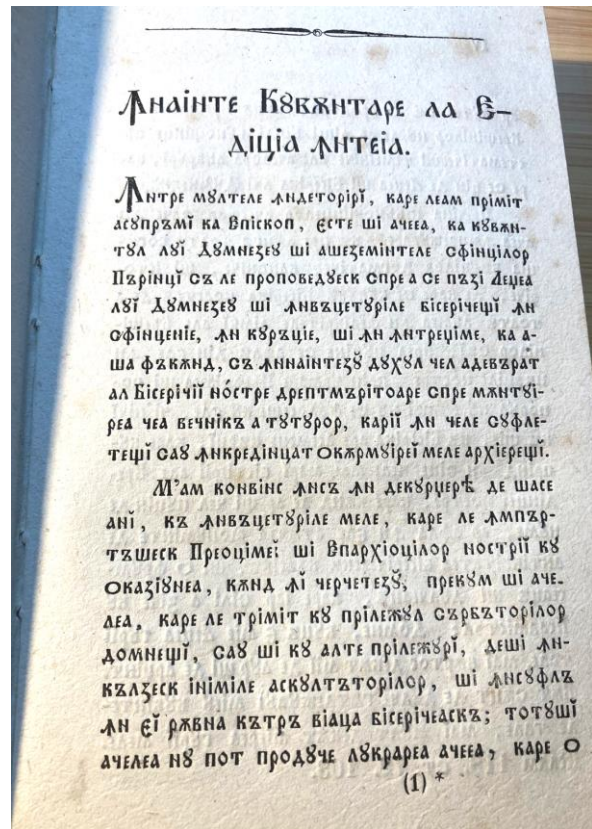
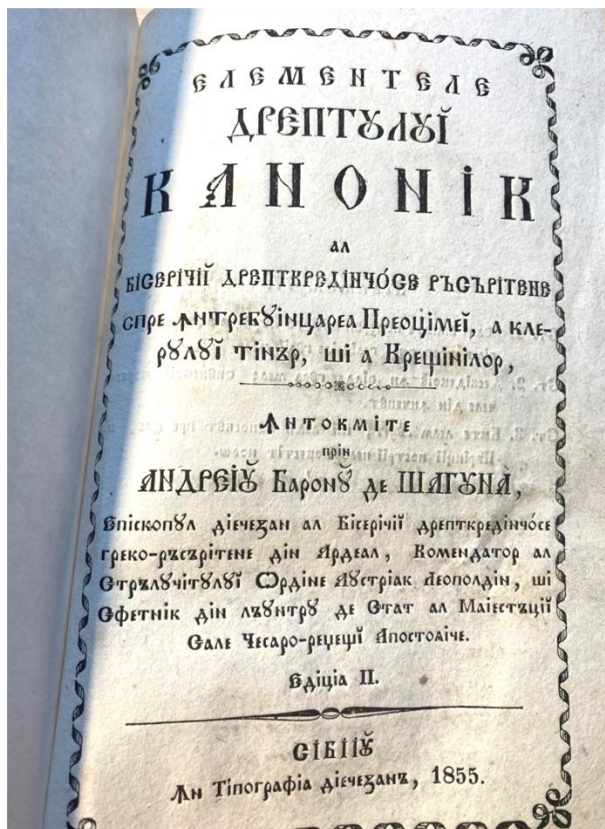

Foto: Cristian Vaida, clasa a X-a F

Personal, admir munca mitropolitului, ce se reflectă în acest manual de sistematică, arătând încă o dată că Biserica nu este numai clădirea dintre blocuri și case, ci este și prezența unor apărători nu doar de credință, ci și de popor, în mijlocul istoriei. Astăzi, de multe ori îl uităm, sau îl privim cu neînsemnătate. Dar să nu uităm, că el este cel care a păstrat impecabil limba română, prin oficierea slujbelor bisericești în limba noastră, autentică. Dacă nu ar fi fost Șaguna, intelectul românesc ar fi fost cu mult inferior normalului, iar “românescul” nu ar mai fi existat. Cartea pe care v-am prezentat-o, exprimă nu doar misiune, ci și multă dăruire de sine. Fiecare cuvânt transmite dragoste și căldură, pentru că nimeni din zilele noastre nu s-ar dedica întru totul educării unui popor deficitar, din punct de vedere educațional. În consecință, sunt norocos să am în apropiere

un astfel de obiect istoric, ce a parcurs evenimente semnificative din istoria României, de la Unirea din 1859, până astăzi, și care îmi arată ce înseamnă sacrificiul îmbibat cu dragoste pentru popor și Dumnezeu. Nimeni nu o să poată contesta vreodată realizările Sfântului. Consider că acesta a influențat puternic viitorul Bisericii în mijlocul poporului. De exemplu, manualul Elementele dreptului canonic a construit o altfel de mentalitate de abordare din partea clerului asupra problematicilor din cursul istoriei, inclusiv în perioada comunistă și post-comunistă. Biserica a știut să imprime o verticalitate când era vremea prigoanei, iar totul se datorează și activității lui Andrei Șaguna, fără de care până și poporul ar fi fost dezmembrat de ceea ce-l face frumos: autenticul, tradiția și credința.

Fotografii: Cristian Vaida, clasa a X-a F

Instrumente muzicale chinezești

Ciobotari Veronica, clasa a IX-a A

În cultura muzicală din întreaga lume, muzica chineză este cea mai veche. Chiar de la începutul dezvoltării sale, ea a fost strâns legată de filosofia și medicina chineză. Muzica chineză, veche de 5000 de ani asemenea civilizației chineze, nu era destinată inițial divertismentului, ci avea scopul purificării gândurilor. Conform tradițiilor, se considera că sunetele înălțătoare pot influența Universul și îl pot armoniza.

Spre deosebire de lumea occidentală, în China veche, luând în considerare principalul material cu care au fost fabricate, s-au stabilit următoarele categorii de instrumente: din metal, din piatră, din mătase, din bambus, din dovleac, din lut, din piele și din lemn.

Instrumente de suflat

Serie: flaut de bambus cu șase găuri (Hee - variantă cu doar trei găuri); Utilizat în timpul banchetelor ceremoniale și paradelor militare;

Hulusi: instrument alcătuit din 3 stâlpi de bambus și o tărtăcuță goală. Tulpina centrală de bambus are găuri pentru a produce diferite note;

Jiao: tub lung de bronz al cărui sunet este similar cu cel al cornetului;

Sheng: instrument complex de suflat format dintr-un set de tuburi de bambus de diferite lungimi plasate într-un cerc. Utilizat la nunți și înmormântări;

Suona: oboiul chinezesc foarte răspândit în cea mai mare parte a țării; Are forma unei trâmbițe foarte lungi;

Xiao: flautul vertical traditional cu șase găuri;

Xun: ocarină în formă rotundă.

Instrumente cu coarde

Banhu: vioară cu două coarde. Specific cântatului în perechi în nordul țării;

Erhu: banhu lipsit de o placă de o placă de sunet (Gaohu - variantă care emite sunete

superioare, Zhonghu - variantă care emite sunete mai grave);

Gehu: violoncel cu 4 coarde;

Matouquin: celebra vioară chineză cu gât;

Gun qin: chitară clasică chineză cu șapte coarde;

Konghou: liră chineză;

Pipa: lăută cupolată cu patru corzi;

Ruan: lăută în formă de semilună;

Sanxiang: lăută ovală cu trei coarde;

Yangqing: O harpă mai mare și multe mai multe corzi decât Konghou.

Instrumente de percuție

Bo: mici cinale din alamă care se ciocnesc pentru a oferi un ton fin;

Gu: tambur cu cap dublu care a fost folosit inițial ca instrument de război; Cei care cântă la acest instrument îl poartă pe gât prin intermediul unei panglici și folosesc două tobe;

Luo/Gong: placă metalică mare atârnată de o structură în formă de arc. Suspendarea ajută la obținerea unei rezonanțe mai mari și mai durabile;

Paigu: set de tobe mici, între trei și șapte unități, toate de diferite dimensiuni și sunete.

SCHIMBAREA GENERAȚIILOR - Provocare pentru educație -

Prof. Daniela Rotărescu

„Spune-mi ce generație ești ca să îți spun cum muncești”.

O știre preluată de pe Mediafax, care analizează studiul unor sociologi americani și europeni despre schimbarea generațiilor, începe așa „Peste două miliarde de tineri grăbiți, pragmatici, independenți și încăpățânați, trăiesc într-o simbioză perfectă cu universul digital și alcătuiesc Generația Z”. Tinerii în discuție sunt elevii noștri. Este greu, este ușor, este diferit? Este dificil de spus, dar ei sunt elevii noștri, cei pe care îi avem în fiecare zi în fața noastră, la fiecare oră și cu siguranță aceasta este o provocare căreia trebuie să-i facem față.

Clasificarea populației s-a făcut de-a lungul timpului după mai multe criterii: clasa, sexul, rasa sau educația. După anii '90 s-a adus în discuție clasificarea populației conform teoriilor generaționiste. Există însă opinii care contrazic validitatea clasificărilor acestor teorii și apreciază că diferențele între generații au fost supraevaluate și că termenul de generație este mai mult un concept statistic.

Indiferent dacă suntem de acord sau nu cu această clasificare generaționistă, trebuie să acceptăm că indivizii sunt influențați în mod semnificativ de mediul socio-istoric, în special de evenimente notabile care îi implică activ și care predomină în tinerețea lor, formând pe baza acestor experiențe generații sociale.

În 1991 cercetătorii americani, William Strauss și Neil Howe au emis o teorie care

clasifică generațiile din istoria Americii în cicluri. Potrivit studiului făcut, la fiecare 20-25 de ani se naște o nouă generație de oameni care au trăsături de caracter, obiceiuri și caracteristici diferite față de cei născuți în altă perioadă. În clasificarea cercetătorilor americani generațiile de după 1945 sunt grupate astfel: Baby Boomers (1945-1960), Generația X (1960-1980), Generația Y, Echo Boomers sau Millennials (1980-2000), Generația Z (2000-2020). Trebuie spus că perioadele menționate sunt doar un reper general și orientativ și că granițele variază de la o sursă la alta, în plus mai apar și decalajele dintre diferitele spații geopolitice.

Miruna Dospinescu, clasa a IX-a I

Perspectiva generaționistă este totuși de luat în considerare, pentru că aceste generații coexistă în societatea contemporană. Vorbim de patru generații diferite care împart același spațiu și care se confruntă cu aceleași probleme în viața de zi cu zi sau la locul de muncă.

Am luat ca punct de pornire în analiză generația Baby-Boomers și ca punct final generația Z, pe de o parte datorită faptului că în perioada de după anul 2020 pe piața muncii vor lucra toate aceste generații și este astfel important să le cunoaștem caracteristicile, astfel încât să le putem valorifica, iar abordarea de tipul conflictului între generații să fie depășită. Pe de altă parte, observațiile privind culturile generaționiste din spațiul nord american se pot aplica și în societatea românească mai ales ultimelor generații, puternic americanizate, păstrând totuși un specific european dar și reminiscențe comuniste și post comuniste.

”**Baby Boomers**” este generația ce include oameni care s-au născut în ultimii ani ai celui de-al doilea război mondial precum și în perioada războiului rece. Este o generație mai puțin religioasă și tradiționalistă decât cea anterioară, mai liberală și mai deschisă, mai puțin optimistă și cinică

fiind generația care a asistat la momentele critice ale războiului rece.

Această generație a fost considerată cea mai bogată, activă și dinamică generația de până atunci. Ea a beneficiat de un nivel de trai mai crescut, acces mai larg la informații, fiind prima generație cu adevărat consumeristă. Se pare că este generația care are încă influență majoră în viața socială și economică actuală, atât prin activitatea lor, cât și prin mentalitatea lor de natură să creeze un echilibru economic și social.

Despre **Generația X** se spune că este generația ”pierdută”. Sunt sceptici, prudenți, mai puțin obedienți, egoiști, și se simt înțeleși greșit de generațiile anterioare. Se consideră că este generația care are mai mulți intelectuali față de generațiile anterioare.

În România, generația este mai bine cunoscută cu numele ”decreței”, copiii născuți începând din vara anului ’67, în urma politicii de interzicere a avorturilor. Sunt cei care în copilărie și adolescență au trăit în comunism, au trecut prin tranziție și acum au grijile din capitalism. Trebuie să remarcăm că este o generație care a avut de înfruntat cele mai mari schimbări de mentalității și de obiceiuri.

De menționat este faptul că această generație a beneficiat de o epocă de dezvoltare tehnologică extrem de rapidă, fapt care a produs schimbări radicale în comportamentul și obiceiurile lor, de altfel aceasta este prima generație care a utilizat calculatorul personal ca instrument care-i ajută în muncă.

Generația Y numită și Echo Boomers sau Millennials, cuprinde indivizii născuți între anii 1980-2000. Este o generație mai emancipată, individualistă, materialistă, creativă, consumeristă, egoistă, mai puțin empatică, nonconformistă, rebelă, dar și mai tolerantă, comunicativă, cu convingeri liberale și libertine, deschisă multor noutăți. Cu acces la internet, având telefoane mobile, tablete la îndemână, sunt cei care au crescut cu cinematografe 3D, supermarket-uri, fast food-uri, săli de sport, cluburi și mall-uri, spre deosebire de generațiile anterioare care au crescut cu radioul și televizorul. Cei din generația Y și-au format o societate virtuală, sunt dependenți de tehnologie și o folosesc ca parte integrantă a stilului lor de viață. Asimilează tehnologiile noi cu o mare viteză și se simt confortabil cu ea, folosind tehnologia pentru comunicare, învățare sau pentru distracție, sunt online aproape permanent și pot găsi cu ușurință orice informație. Dependența de tehnologie le afectează însă negativ abilitatea de a scrie și de a vorbi corect iar faptul că utilizează intens comunicarea virtuală, comunicarea directă, față în față are de suferit.

Este generația care știe să spună „nu” și „nu se poate”. Tinerii care o alcătuiesc știu să-și ceară drepturile. Se informează având acces la internet, spre deosebire de indivizii generației anterioare care frecventau bibliotecile pentru a se informa. Internetul i-a făcut foarte flexibili din punct de vedere al modului de comunicare și al alegerilor pe care le fac. Puține lucruri îi miră și se adaptează repede la schimbările din jurul lor, fie că sunt de mentalitate sau de context. Sunt mai uniți ca generație și mai dispuși să își facă vocea auzită. Apreciază abordarea directă datorită lipsei de formalism, aceasta fiind percepută uneori ca lipsă de respect.

Au o mobilitate foarte mare, la nivel mondial, și datorită acestui fapt tind să devină prima generație eterogenă, pierzând din caracteristicile rasei sau etniei din care fac parte, se mișcă în ritm cu schimbările și nu sunt afectați de instabilitatea politică sau economică din lume.

Generația Z este cea a celor născuți după anul 2000 și până în 2020. Este generația născută și educată de cei din generația X, care le sunt părinți și profesori. Încă nu se știe suficient de multe informații despre această generație, ci mai mult despre mediul în care crește, dar nivelul ridicat de tehnologie la care sunt expuși va trebui să genereze din ce în ce mai multă educație personalizată și oportunități mai interesante de învățare. Adolescenții Generației Z sunt mult mai flexibili chiar și decât Generația Y, fiind primii care s-au născut în mediul digitalizat și au copilărit online, ei tind să imite generația Y în mare măsură, dar sunt mai dependenți de tehnologie decât aceasta.

Caracteristicile principale ale Generației Z par să fie graba și superficialitatea. Capacitatea de concentrare și durata de atenție a acestor tineri este mult mai scurtă. Ca urmare, faptul de a scana în loc de a citi îi determină să formuleze răspunsuri superficiale atât în timpul orelor de școală cât și în comunicarea de zi cu zi.

Tinerii acestei generații, ”internauții”, trec repede de la una la alta, vehiculează informații multe, însă fiind prea multe există pericolul să nu se transforme în cunoștințe și să nu devină o resursă culturală. Ce trebuie învățată această generație, este că o cultură temeinică presupune un efort îndelungat și răbdător, o acumulare lentă și selectivă, căreia trebuie să îi acorde un timp suficient pentru fixare. Abundența de

Miruna Dospinescu, clasa a IX-a I

informații la care au acces este un privilegiu al generației Z, dar aceste informații nu au viitor dacă nu se fixează, dacă continuă să ”curgă”, intrând într-un flux Heraclitian – Panta rhei.

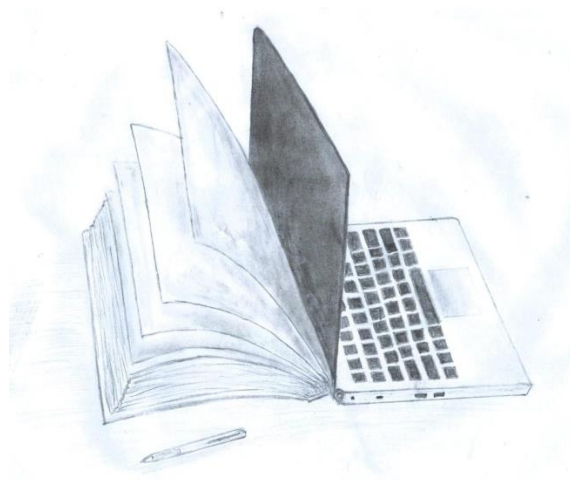
Caracteristicile generației sunt: independența față de cei din jur, capacitatea de a lua decizii pe cont propriu, implicarea în mai multe proiecte în același timp, lipsa de teamă în fața eșecului, îndoiala. Ei nu au perfecționismul celor din generația X și se simt confortabil în ideea de ”trial and error”, nu pun accent pe detalii, prind ideile din zbor, se plictisesc repede, sunt superficiali dar în același timp ”multitasking”.

Membrii acestei generații sunt mai inteligenți - este probabil o afirmație cu care nu toți vor fi de acord, dar nu putem să nu constatăm că în ceea ce privește coeficientul de inteligență, acesta crește în mod natural cu fiecare generație. Pericolul este însă ca această generație să nu-și folosească potențialul de inteligență și aceasta în primul rând datorită modului în care sunt educați. Educația pe care ei o primesc este generată de Baby Boomers și Generația X și nu este întotdeauna adaptată profilului lor.

Din acest punct începe provocarea pentru școală și reforma care ar trebui realizată în educație. Această generație nu mai are nevoie de transmitere de cunoștințe, ci are nevoie să primească modalități de a genera cunoștințe. Trebuie să fim conștienți de faptul că pregătim generații de tineri pentru niște meserii despre care nu știm aproape nimic, dar pe care elevii noștri le vor practica și trebuie să le practice cu succes.

Anda Denisov, clasa a IX-a D

Vlad Ihora, clasa a IX-a I

Pe de altă parte, elevii noștri trebuie să înțeleagă și să accepte un lucru. Indiferent de cât și cum va evolua tehnologia, nu se poate fără școală, nu se poate conta doar pe înzestrarea naturală și tehnologie. Informațiile obținute rapid trebuie să se transforme în cunoștințe, folosite fără îndemânare aceste informații nu pot avea un viitor sigur, „scanarea” nu va putea ține locul cititului iar internetul nu va putea înlocui profesorul din fața clasei.

Viteza cu care se dezvoltă tehnologia crește, astfel încât se poate presupune doar că următoarea generație va fi și mai inteligentă, se va adapta mai rapid și va elimina probabil stereotipurile de gen, rasă, naționalitate. Aceasta este Generația Alfa!

Trăirile umane

Miruna Dospinescu, clasa a IX-a I

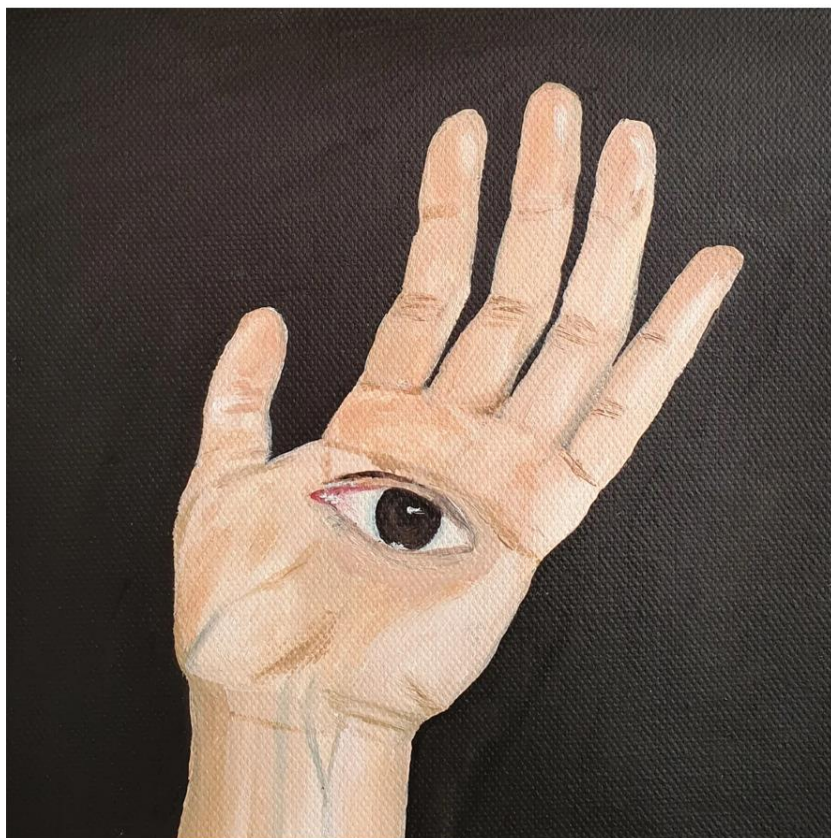

Oamenii au încercat dintotdeauna să surprindă esența vieții în literatură. Argumentele în legătură cu natura umană au fost veșnic punctul central al filosofiei, iar conceptul continuă să contureze unul dintre cele mai mari mistere ale vieții.

Consider că diversitatea de trăiri umane este atât de vastă încât nu va fi niciodată complet conștientizată și înțeleasă de umanitate. Fiecare operă de literatură încearcă să evidențieze acest concept, însă o operă poate oferi doar trăirile cunoscute de autor. Trăirile umane evidențiate vor fi delimitate de aceeași linie care separă cunoștințele scriitorului despre ce este posibil de întreaga gamă de gânduri, senzații și experiențe ce au rămas nedezvăluite și uitate pe tot parcursul istoriei.

În fragmentul extras din „Jurnalul unei fete greu de mulțumit” de Jeni Acterian, ne este dezvăluită întreaga intimitate a gândurilor personajului narator. Un prim exemplu al dualității trăirilor umane poate fi desprins din secvența „Sunt nervoasă și par rea. În fond sunt foarte bună. Dacă nu eram atât de bună n-aș suferi pentru atâtea

lucruri care nu mă privesc în niciun fel”. Pe când unii oameni ar percepe trăsătura fetei ca fiind cu adevărat bunătare, alții ar considera-o aroganță. Pe lângă receptorul imaginar, fata mai încearcă să își demonstreze chiar sieși că dispune de o bunătare sufletească exprimată prin suferința proprie. Dar lacrimile garantează omenia sa? În text, prezentarea sentimentelor de tristețe este mai mult un pretext pentru a înfățișa trăirile general umane. Citind o operă cu un personaj cu latura emotivă mult dezvoltată, oamenii se pot regăsi în aceleași gânduri, însă opera nu surprinde întreaga latură umană, ci doar un caz al miliardelor ce au existat până acum.

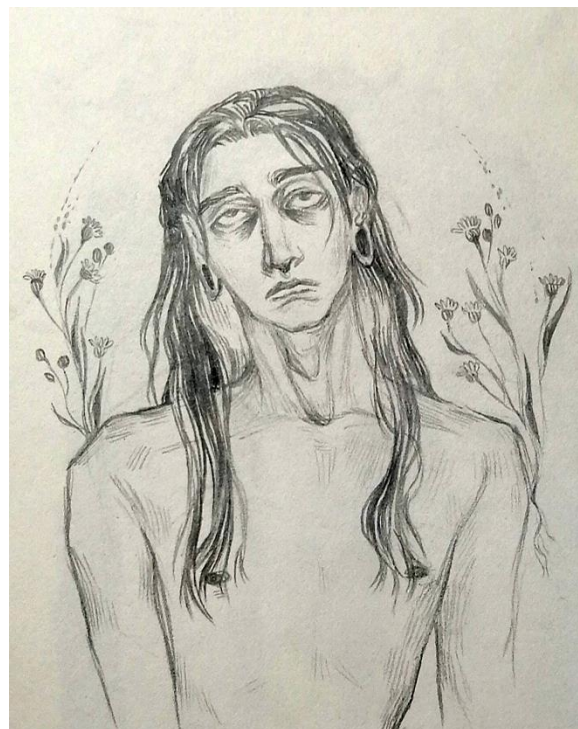
„Autoportret” - Mihăilă Alessia, clasa a X-a I

Al doilea argument își ia naștere din experiențele elaborate în „Exuvii” de Simona Popescu. Fragmentele „Ai 12 ani și citești o poezie din care nu înțelegi mai nimic. Pare tragică. Și plângi.” și „Sentimente împrumutate te intimidează, îți dau apă la moară, le imiți așa de bine, că aproape că suferi de durerea altcuiva.” evidențiază căutarea constantă de sine și încercarea de a îți defini viața, de a te potrivi într-o categorie, de a înțelege ce ești. Dualitatea trăirilor umane este clară între cele două texte: primul personaj plânge pentru că suferința altora o întristează, în timp ce al doilea personaj plânge deoarece crede că suferința altora ar trebui să o întristeze. Așadar, acesta este încă un exemplu ce îmi întărește ipoteza. Nu vom înțelege și cunoaște niciodată toate trăirile umane, deoarece oamenii reacționează în mod diferit la același stimul, iar mulți stimuli nu vor fi niciodată cunoscuți de unele persoane.

În altă ordine de idei, în „Create dangerously”, Albert Camus încearcă să definească limitele realității portretizate în artă. Camus își prezintă teoria astfel: ce este mai real în universul nostru decât viața unui om și cum o putem păstra mai bine decât într-un film realist? Dar sub ce condiții este un asemenea film posibil? Sub condiții pur imaginabile. Trebuie să ne gândim, de fapt, la o cameră ideală ce filmează un om în fiecare zi și noapte și care înregistrează constant fiecare mișcare a acestuia. Însăși proiecția unui astfel de film ar dura o viață întreagă și ar putea fi văzută doar de o audiență de oameni dispuși să își piardă viața urmărind viața altcuiva în detaliu. Chiar și sub aceste condiții, un asemenea film nu ar fi realist pentru simplul motiv că realitatea vieții unui om nu se limitează la locul în care se întâmplă ca el să fie. Există de asemenea în viață ce îi dau formă vieții lui – viețile oamenilor pe care îi iubește, care ar trebui să fie filmați de asemenea, și și viețile necunoscuților,

influenți și ne semnificativi, cetățenilor, polițiștilor, profesorilor, diplomaților și dictatorilor, artiștilor, pe scurt, viețile celor ce domină celelalte existențe. Teoria lui Camus demonstrează că natura și trăirile umane nu pot fi definite pe baza vieții unui singur om, ci pentru a surprinde în pură sa formă umanitatea, trebuie să cunoaștem experiențele tuturor oamenilor ce au existat, ce există și ce se nasc chiar în momentul lecturii acestui eseu. Iar asemenea cunoștință nu poate fi nici măcar cuprinsă de creierul uman. Aș putea scrie mii și mii de alte exemple care surprind trăirile umane – mii și mii de cazuri, experiențe, gânduri, memorii, vieți - și tot așa omite mii de scenarii.

În concluzie, trăirile umane nu vor fi niciodată înțelese și cunoscute în întregime.

Miruna Dospinescu, clasa a IX-a I

Animalul povestitor sau nevoia noastră de povești

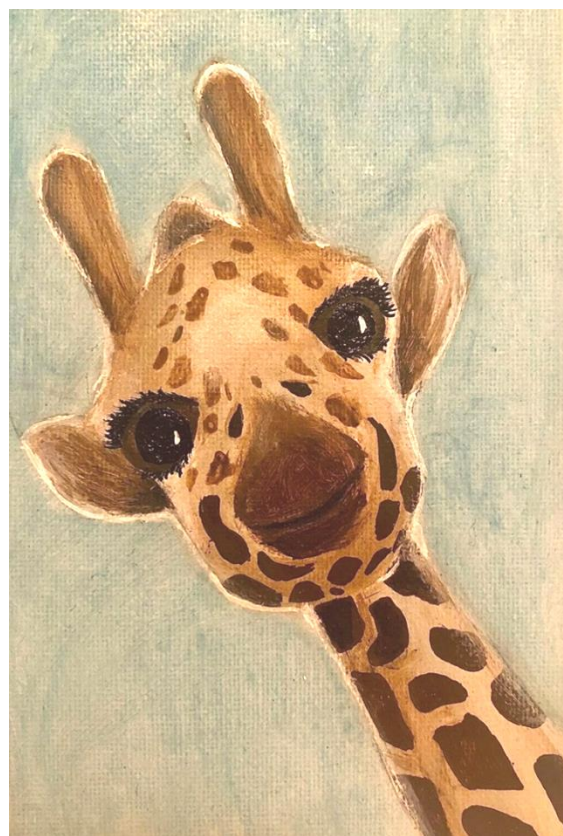
Ioana Rusu, clasa a XI-a D

„Animalul povestitor” de Jonathan Gottschall este o carte de psihologie, care, personal, mi-a plăcut foarte mult deoarece m-a făcut să înțeleg de unde provin poveștile, de ce sunt atât de importante și ce sunt ele de fapt.

Cred că a fost pentru prima dată când am citit prefața unei cărți, și nu regret acest lucru. Prefața a fost una foarte amuzantă, cel puțin pentru mine, căci prezintă un experiment cu maimuțe care învață să scrie la un computer. Tare mult mi-a plăcut faptul că autorul chiar a transcris textul scris de maimuțe. Din acel moment am știut că îmi va plăcea această carte.

Un alt lucru care m-a impresionat la cartea lui Gottschall a fost faptul că fiecare capitol începe cu un citat al altor autori, după care urmează o poveste, prin care ne expune încă un motiv pentru care povestea este importantă pentru oameni. Mi s-a părut o tehnică interesantă, deoarece prin acest mod parcă captivează cititorul tot mai mult. Un alt aspect interesant este utilizarea imaginilor, atât ca procedeu de captare a atenției cât și pentru a demonstra că poveștile nu se spun doar prin cuvinte.

Ce am apreciat foarte mult la „Animalul povestitor” de Jonathan Gottschall este că nu a fost folosit un limbaj prea greu, ci unul colocvial, accesibil, care îți dădea impresia că autorul vorbește cu tine ca și cum ai fi prietenul lui. Pe lângă toate acestea, într-un anumit capitol, a redat niște povești spuse de preșcolari de 3 și 5 ani, care chiar m-au făcut să râd. Copiii mici chiar pot fi foarte haioși când spun povești. Chiar dacă este o carte facilă, scrisă pentru publicul larg, care amintește de atmosfera

unei discuții între prieteni, nu trebuie neglijat efortul pe care autorul l-a pus în scrierea acestei cărți, efortul căutării informațiilor și al imaginilor, și mai ales apelul la prietenii și familia lui pentru a-l ajuta. Cu toate acestea, probabil cel mai mult mi-a plăcut faptul că prin povești nu se referă doar la romane, ci și la programe de televiziune, filme și mai ales jocuri video. Și eu sunt una dintre persoanele cărora îi plac jocurile video, și câteodată mă simt destul de prost când mă gândesc la cum sunt de fapt: o introvertită, fără prea mulți prieteni, care preferă jocurile video în locul unei petreceri. Însă, prin această carte mi-am dat seama că poate nu e atât de rău, atâta timp cât nu abuzez de ele. Dimpotrivă, ele, ca și cărțile sau filmele, îmi satisfac nevoia de povești, care este naturală, specifică fiecărui om. De fapt, aceasta e ideea de bază a cărții: omul nu poate trăi fără povești, de aceea parcă suntem vrăjiți de povești iar mintea noastră face o poveste chiar și atunci când dormim.

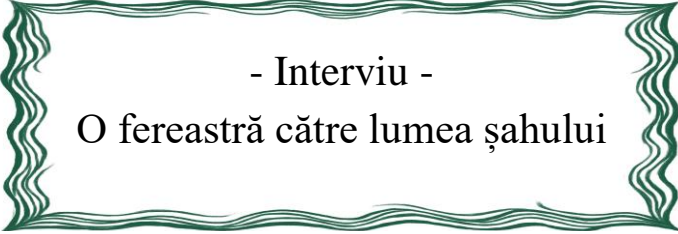
Vlad Ihora, clasa a IX-a I

Cred că această carte chiar merită citită dacă ești un fan al poveștii, al cărților, al filmelor sau al jocurilor video. Confirm că nu vor exista regrete după citirea acestei cărți, și poate chiar vei putea învăța lucruri noi, foarte interesante. Te vei simți mult mai bine în pielea ta.

INTERVIU

- Interviu -
O fereastră către lumea șahului

Am luat interviul a doi jucători pasionați de șah, elevii Daniel Bischin și Daniel Ștefan Tătar, pentru a înțelege mai bine universul acestui sport.

- *Ce înseamnă șahul pentru tine? Ce îți place la acest sport?*

Daniel Ștefan Tătar: Șahul pentru mine este o provocare, deoarece îmbină foarte frumos libertatea de a alege cu strictețea regulilor. Fiecare partidă mă determină să fiu disciplinat, atent și foarte concentrat. În realitate, sportul minții te cizelează dacă îi dai voie.

Daniel Bischin: Șahul înseamnă multe pentru mine: inteligență, frumusețe, strategie, prietenie și improvizație.

- *De cât timp joci șah?*

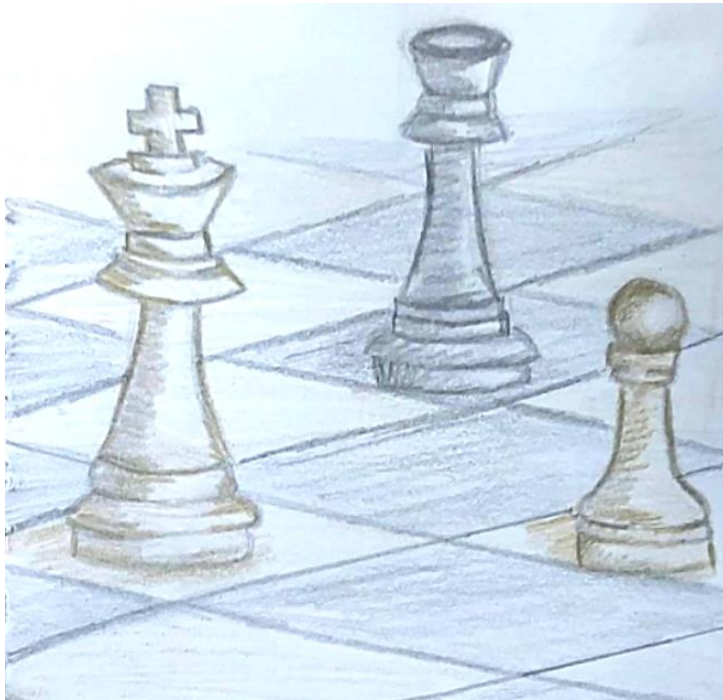
Daniel Ștefan Tătar: Joc șah din clasele primare.

Daniel Bischin: De mai bine de un deceniu, tainele sportului minții sunt parte din mine. Îi sunt recunoscător tatălui meu pentru că mi-a deschis poarta spre înțelegerea acestui joc. Milioanele de combinații pe care le putem întâlni într-o partidă fac șahul impredictibil, fapt ce mă face să iubesc acest sport. Zilnic dedic zeci de minute, câteodată ore întregi studierii diferitelor poziții și îmi antrenez mintea rezolvând exerciții. Sunt o persoană competitivă, deci am participat cu drag la diferite concursuri de șah, printre care se numără, bineînțeles, și olimpiada de șah. Anul acesta am ocupat un onorabil loc 4 la etapa județeană. Lucrurile puteau merge mai bine, dar acest rezultat mă determină să lucrez mai mult și să îmi stabilesc țeluri înalte.

- *În ce măsură apare șahul în planurile tale de viitor?*

Daniel Ștefan Tătar: Șahul îl joc de plăcere, iar de câte ori mi s-a oferit posibilitatea de a participa la o competiție, am făcut-o cu drag. Pentru mine, șahul nu e nici doar în planurile mele pe termen scurt, nici doar în cele pe termen lung; șahul e o constantă a vieții mele.

Daniel Bischin: Doresc ca în următorii ani să particip la concursuri regionale și naționale, pentru a afla cât de multe probleme le pot da marilor jucători din țară. Planific să mă înscriu la o

facultate în domeniul informaticii, ceea ce va îngreuna pregătirea mea pentru șah, dar voi continua să particip ocazional la turnee, sperând că voi reuși să obțin un titlu internațional.

• *Consideri că mai multă lume ar trebui să joace șah? De ce?*

Daniel Ștefan Tătar: Șahul ar trebui practicat, ca orice alt sport, de acei oameni înzestrați și pasionați de el, însă fără a fi obligați. Așa cum am spus mai sus, șahul te cizelează dacă îi dai voie.

Daniel Bischin: În ultimii doi ani, șahul a crescut enorm în popularitate, ceea ce înseamnă că și mult mai mulți oameni au învățat despre farmecul acestui sport. Sper că în anii ce urmează, cât mai mulți oameni vor practica acest sport, fie doar de amuzament, fie pentru că vor să joace șah profesionist.

• *Ce consideri că ar trebui să audă Ștefan din trecut de la Ștefan din prezent? Ce i-ai transmite unui Ștefan din viitor?*

Daniel Ștefan Tătar: Ștefan de acum opt ani era mult mai volubil, iar în timp, șahul m-a ajutat să devin mai concentrat și să învăț din eșecuri deoarece acum nu îmi subestimez niciun adversar. Îmi doresc ca în viitor să reușesc să fiu mai bun, dar nu în comparație cu alții, ci cu mine însumi.

• *Ce consideri că ar trebui să audă Daniel din trecut de la Daniel din prezent? Ce i-ai transmite unui Daniel din viitor?*

Daniel Bischin: Dacă i-aș fi putut spune ceva lui Dani din trecut ar fi să nu mă supăr atunci când lucrurile nu merg așa cum imi dorisem, ci să privesc fiecare înfrângere ca o sursă pentru îmbunătățiri. Părinții mei încercau să mă facă să privesc lucrurile astfel, dar eu unul nu reușeam să îmi controlez emoțiile așa cum doream. Când aveam 12 ani, am participat la un concurs național la Constanța, unde participau copii foarte talentați la șah din țară. Am avut un început bun de turneu, după 4 runde având 2.5 puncte, iar în runda a 5 a chiar eram aproape de o victorie importantă împotriva unui adversar cotate cu mult peste mine. Am pierdut respectiva partidă, urmând mai apoi

înfrângeri în care deja nu mai gândeam limpede. Din fericire, acum nu mai am astfel de probleme, iar chiar și atunci când trec prin perioade mai grele, reușesc să las lucrurile în urmă și să mă concentrez pe prezent. Indiferent ce căi a urmat Dani din viitor, sper ca acesta să nu uite care erau visurile lui, să nu uite de toate eforturile depuse de cei din jur să îl susțină și să nu se îndepărteze de persoanele dragi care au fost alături de el de-a lungul formării sale. Sunt convins că va întâlni oameni care îl vor împiedica, care îl vor invidia și urî, dar cât timp are alături de el prieteni foarte buni, totul va fi bine. Nu îmi pot imagina deocamdată când îmi voi întemeia propria familie, dar indiferent când va fi asta, îmi doresc ca Dani să își iubească familia și să își sprijine copiii așa cum părinții mei ne-au susținut pe mine și pe sora mea.

Daniel Ștefan Tătar, clasa a IX-a D & Daniel Bischin, clasa a IX-a I

Interviu luat de Andra Anița Radu, clasa a IX-a I

Foto: Andra Anița Radu, clasa a IX-a I